

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Министерство на околната среда и водите
Дирекция „Управление на водите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТ

НА

„СТРАТЕГИЯ ЗА ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА
СРЕДА В МОРСКИТЕ ВОДИ НА ЧЕРНО МОРЕ
/МОРСКА СТРАТЕГИЯ/ НА РЕПУБЛИКА
БЪЛГАРИЯ”

С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА
ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

октомври, 2016 г.
София

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Министерство на околната среда и водите
Дирекция „Управление на водите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

СЪДЪРЖАНИЕ:

УВОД	1
I. АНОТАЦИЯ.....	3
II. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНАТА МОРСКА СТРАТЕГИЯ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	9
III. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА МОРСКАТА СТРАТЕГИЯ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ... ..	10
IV. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	27
А) Защитени зони по Директивата за местообитанията.....	27
Б) Защитени зони по Директивата за птиците.....	42
V. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МОРСКАТА СТРАТЕГИЯ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	58
V.1. Описание и анализ на въздействието върху типовете природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони	58
V.2. Описание и анализ на въздействието върху целостта на защитените зони с оглед на техните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрогеоложки и геоложки промени и др.)	111
VI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.	140
VII. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.....	141
VII.1. Нулева алтернатива	141
VII.2. Други алтернативни решения.....	141
VIII. КАРТЕН МАТЕРИАЛ.....	143
IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.....	144
X. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ОТ ЗБР.....	144
XI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО.	144
XII. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3 ОТ НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ	146
СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА.....	146

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Министерство на околната среда и водите
Дирекция „Управление на водите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Списък на съкращенията

БДЧР	Басейнова дирекция Черноморски район
ДОСВ	Доклад за оценка на степента на въздействие
ДСМОС	Добро състояние на морската околна среда
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗЗ	Защитена зона
ИБЕИ-БАН	Институт по биоразнообразие и екосистемни изследвания - Българска академия на науките
ИО-БАН	Институт по океанология - Българска академия на науките
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
НООСМВ	Наредба за опазване на околната среда в морските води
ПМС	Постановление на Министерски съвет
РДМС	Рамкова Директива за Морска стратегия
СИ-И	Североизток - изток
Ю	Юг

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Министерство на околната среда и водите
Дирекция „Управление на водите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

УВОД

Докладът за Оценка за съвместимост на „Морската стратегия и програмата от мерки“ е изготвен на основание чл. 31, ал. 1 и ал. 4 от Закона за биологичното разнообразие (ДВ бр. 77/2002 г., последно изм. и доп. ДВ бр. 101/2015 г.) и съгласно чл. 2, ал. 1, т. 1 и чл. 35 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (*Наредба за ОС*, приета с ПМС № 201/31.08.2007 г., ДВ бр. 73/11.09.2007 г., изм. и доп. ДВ бр. 94/30.11.2012 г.).

За проекта Възложителят е внесъл в МОСВ уведомление по чл. 10, ал. 1 и ал. 2 от *Наредбата за ОС*.

В териториалния обхват на морските води на страната, за които се отнася Проект „Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море /Морска стратегия/ на Република България“, попадат седемнадесет защитени зони за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна и четиринадесет защитени зони за опазване на дивите птици.

С писмо изх. № ЕО-20/06.07.2016 г. компетентния орган МОСВ (Приложение № 5), е определил необходимостта от разработване на Доклад за оценка степента на въздействие върху защитените зони при спазване на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за обхват и съдържание на Доклада, който да е неразделна част от доклада за екологична оценка.

Докладът е разработен в обхвата на изискванията на чл. 23, ал. 2 на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, в съответствие с чл. 9, ал. 1 на Наредбата и дадените указания от МОСВ с писмо изх. № ЕО-20/06.07.2016 г. (Приложение № 5).

Оценката на степента на въздействие на Морската стратегия с предмета и целите за опазване на засегнатите защитени зони се извършва в рамките на процедурата по ЕО.

Европейски съюз
Кохезионен фонд

Министерство на околната среда и водите
Дирекция „Управление на водите“

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
ОКОЛНА СРЕДА

Докладът за ОСВ на Стратегия за опазване на околната среда в морските води на черно море /Морска стратегия/ на Република България, е възложен от МОСВ на експерти, отговарящи на изискванията на чл. 31, ал. 21 от ЗБР и на чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС.

Колективът от експерти, изготвили Доклада за ОСВ, е в състав:

гл. ас. д-р Венцислав Костадинов Карамфилов – биолог – хидробиолог и рибовъд

гл. ас. д-р Димитър Николов Беров - биолог – биологическа океанография

магистър еколог Йоана Георгиева Георгиева – еколог – хидробиолог, ихтиолог

доц. д-р Лъчезар Златев Пехливанов – хидробиолог, ихтиолог

гл. ас. д-р Невена Трифонова Иванова – еколог - орнитолог

магистър биолог Красимир Борисов Дончев – еколог - биолог

гл. ас. д-р Янка Николова Пресолска – биолог - хидробиолог

Данни за Възложителя:

МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА СРЕДА И ВОДИТЕ
ЕИК: 000697371

Пълен пощенски адрес:

гр. София, 1000
бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22

Телефон, факс и адрес по електронна поща:

Тел: 02/940 65 85
Факс: 02/980 96 41
e-mai: gsterzov@moew.government.bg

Лице за връзка: Георги Терзов

Тел: 02/940 65 85
Факс: 02/980 96 41
e-mai: gsterzov@moew.government.bg

I. АНОТАЦИЯ.

Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море (Морската стратегия) на Република България се разработва в изпълнение на чл. 1, ал. 3 на *Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), приета с ПМС 273 от 23.11.2010 г.*, за:

1. Защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване или, когато е практически възможно, възстановяване на морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати;

2. Предотвратяване и намаляване на въвеждането и освобождаването на вещества от антропогенен произход в околната среда с цел поетапно премахване на замърсяването и гарантиране липсата на съществено въздействие или опасност за човешкото здраве, биологичното разнообразие на морските екосистеми и законосъобразното използване на морето.

Изготвянето и изпълнението на Морската стратегия е във връзка с транспониране на изискванията на *Рамкова Директива за Морска стратегия 2008/56/ЕС (Директива 2008/56/ЕС на Европейския Парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска околна среда, РДМС 2008/56/ЕО)* в българското законодателство, и в изпълнение на ангажиментите на страната по чл. 1, т. 1 и 2 от РДМС 2008/56/ЕО, а именно:

- Постигане и поддържане на „добро състояние“ на морските води до 2020 г.;
- Разработване и прилагане на морска стратегия за опазване на околната среда в морските води на страните - членки на ЕС;
- Постигане на добро регионално сътрудничество в рамките на **морски регион Черно море** чрез европейските и регионални структури и платформи.

В изпълнение на изискванията на чл. 4, ал. 1 от **НООСМВ** през 2014 г. е изготвен **План за действие** за разработване на Стратегия за опазване на околната среда в морските води на Черно море /Морска стратегия/ на Република България. Планът е утвърден от Министъра на околната среда и водите в изпълнение на чл. 3, т. 4 от Наредбата.

Съгласно Плана за действие Директорът на БДЧР е разработил проект за **Задание за разработване на Морската стратегия**, утвърдено от Министъра на околната среда и водите.

Разработването на Морската стратегия е непрекъснат процес, който е в съответствие с изискванията на Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), транспонираща РДМС 2008/56/ ЕО, приета с Постановление на Министерски съвет (ПМС) № 273 от 23.11.2010 г. (обн. ДВ № 94 от 30.11.2010 г., в сила от 30.11.2010 г.).

Стъпките за разработване и прилагане на Морска стратегия за морските води на Р България са следните:

1. Изготвяне на Първоначална оценка на текущото състояние на околната среда в морските води и на въздействието на човешката дейност върху околната среда – съгласно изискванията на чл 8 на РДМС 2008/56/ ЕО
2. Определяне на „добро“ - то състояние на околната среда в морските води – съгласно член 9 на РДМС 2008/56/ ЕО. Въз основа на извършената първоначална оценка на състоянието на морската околна среда е определен набор от характеристики - дескриптори за добро състояние, в съответствие с приложение 1 на РДМС. Състоянието на околната среда ще се оценява на база 11 качествени дескриптори, като се вземат предвид екологичното състояние, натискът и въздействията върху морските екосистеми.
3. Определяне на екологични цели и свързаните с тях индикатори за постигане на добро състояние на морската околна среда – съгласно член 10 на РДМС 2008/56/ ЕО.
4. Разработване и изпълнение на програми за мониторинг - съгласно член 11 на РДМС 2008/56/ ЕО Въз основа на първоначалната оценка, изготвена съгласно член 8, параграф 1, държавите-членки разработват и прилагат координирани програми за мониторинг на текущата оценка на състоянието на околната среда на своите морски води въз основа на примерни списъци с елементи, съдържащи се в приложение III, и списъка, съдържащ се в приложение V, като се вземат предвид екологичните цели, определени съгласно член 10.
5. Разработване и изпълнение на програма от мерки за постигане и/или поддържане на добро състояние на околната среда в морските води - съгласно чл. 13 на РДМС 2008/56/ ЕО.

Гореописаните стъпки за Морската стратегия са разработени в съответствие с чл.4, ал.1 на Наредбата за опазване на околната среда в морските води и включват 2 етапа:

- Подготвителен етап
 - а) извършване на първоначална оценка на текущото състояние на околната среда на морските води и на въздействието на човешката дейност върху околната среда;
 - б) определяне на критерии за добро състояние на околната среда в морските води;

в) определяне на екологични цели и свързаните с тях индикатори;

г) разработване и изпълнение на програми за мониторинг в съответствие с текущите оценки и актуализиране на екологичните цели.

- Етап на разработване на програма от мерки и въвеждането ѝ в изпълнение:

а) разработване на програма от мерки за постигане и/или поддържане на добро състояние на околната среда в морските води;

б) въвеждане в действие на програмата от мерки, нейното изпълнение, наблюдение и оценка.

Целите на Морската стратегия за опазване на морските води на Р България са:

1. Постигане и поддържане на „добро състояние“ на морската околна среда до 2020 г.
2. Защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване или, когато е практически възможно, възстановяване на морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати.
3. Предотвратяване и намаляване на въвеждането и освобождаването на вещества от антропогенен произход в околната среда с цел поетапно премахване на замърсяването и гарантиране липсата на съществено въздействие или опасност за човешкото здраве, биологичното разнообразие на морските екосистеми и законосъобразното използване на морето.

Водещ принцип при разработването и изпълнението на морската стратегия е екосистемния подход в управлението на човешките дейности, който гарантира, че:

- нивата на общото въздействие на човешките дейности са в граници, съвместими с постигане на добро състояние на околната среда в морските води;
- способността за адаптация на морските екосистеми към фактори и промени, предизвикани от човека, не е нарушена и е налична;
- използването и управлението на морските ресурси е устойчиво;
- трансграничните последици за качеството на морската околна среда на трети страни от региона на Черно море са отчетени и анализирани.

Разработването на морската стратегия започва с изготвяне на първоначална оценка на състоянието на околната среда в морските води при максимално използване на налични данни. Първоначалната оценка включва:

- анализ на основните общи и специфични характеристики и на текущото състояние на морската околна среда;
- анализ на преобладаващите видове натиск и въздействия върху състоянието на морската околна среда, в това число въздействията от антропогенен произход, като анализът:
 - се основава на оценка на видовете натиск и въздействия при едновременното отчитане на комбинирания качествен и количествен ефект от въздействието на различните видове натиск, както и очертаващите се тенденции;
 - обхваща основните кумулативни и комбинираните (синергичните) въздействия върху морската околна среда и отчита съответните оценки, изготвени до момента въз основа на действащото законодателство на ЕС;

- икономически и социален анализ на използването на морската околна среда и разходите, свързани с увреждането ѝ.

Анализите и оценките:

- отчитат факторите, отнасящи се до екологичния и физикохимичния статус на крайбрежните и преходните води по смисъла на ЗВ и на териториалното море по смисъла на Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанища на Република България (ЗМПВМППРБ);
- отчитат и/или използват за база други приложими оценки на състоянието на морската околна среда, като тези, изготвени съвместно в рамките на Конвенцията за опазване на Черно море от замърсяване и други регионални конвенции.

При изготвяне на оценките органите координират действията си по сфери на компетентност с другите държави членки от морския регион на Черно море, с което се гарантира:

- последователност и съвместимост в методите за оценка;
- отчитане на трансграничните въздействия и характеристики

Съгласно РДМС, оценката на състоянието на морската околна среда се извършва на база единадесет качествени дескриптори (характеристики):

- Дескриптор 1 Биологично разнообразие;
- Дескриптор 2 Неместни видове;
- Дескриптор 3 Търговски видове риби, обект на промишлен риболов;
- Дескриптор 4 Хранителни мрежи;
- Дескриптор 5 Евтрофикация;
- Дескриптор 6 Цялост на морското дъно;
- Дескриптор 7 Хидрографски условия;
- Дескриптор 8 Концентрации на химични замърсители в морската околна среда;
- Дескриптор 9 Замърсители в морските хранителни продукти;
- Дескриптор 10 Морски отпадъци;
- Дескриптор 11 Въвеждане на подводен шум и енергия в морската околна среда.

Определянето на добро състояние на околната среда в морските води се извършва:

- след определяне на набора от характеристики за добро състояние на базата на данните от първоначалната оценка при използване на списъка с качествени показатели;
- на базата на данните, отнасящи се до физичните и химичните условия, хидроморфологията, типовете местообитания и биологични характеристики, както и други специфични характеристики;
- при отчитане на видовете натиск или въздействия, произтичащи от човешка дейност.

За оценка на степента, в която е постигнато добро състояние на околната среда в морските води, се използват критерии и методологични стандарти, установени с Решение на Комисията 2010/477/ЕС относно критериите и методологичните стандарти за добро екологично състояние на морските води (ОВ, бр. L 232/14 L). През 2015 г. стартира процес на ревизия на Решение 2010/477/ЕС и Приложение III от РДМС 2008/56/ЕО с цел улесняване на държавите – членки при извършване на ревизията на Първоначалната оценка на морската околна среда, както и дефиниране на измерими, количествени цели и индикатори за постигане на добро състояние във втори цикъл на прилагане на директивата.

Определянето на подробен набор от екологични цели и свързаните с тях индикатори за постигане на добро състояние на морската околна среда се извършва въз основа на първоначалната оценка, оценените въздействия и натиск и предвид списъка с характеристики.

При определяне на екологичните цели и индикатори се вземат предвид мерките в процес на изпълнение, ориентирани към действащи екологични цели по отношение на морските води, установени на национално, регионално или международно ниво, за гарантиране на взаимната съвместимост и отчитане, доколкото е възможно, на съответните характеристики и трансгранични въздействия върху морската околна среда.

На базата на извършената първоначална оценка се планират, разработват и изпълняват координирани програми за мониторинг за текуща оценка на състоянието на морската околна среда. Програмите за мониторинг се разработват:

- въз основа на съгласуван и изчерпателен анализ на характеристиките, видовете натиск и въздействия;
- във връзка с осигуряване на необходимата информация;
- предвид определените екологични цели.

Програмите за мониторинг се разработват съгласувано с програмите за мониторинг на държавите членки от морския регион на Черно море, така че да се улесни съпоставимостта на резултатите и да се гарантира, че:

- методите за наблюдение в рамките на морския регион са последователни и съгласувани;
- се отчитат съответните трансгранични въздействия и характеристики;
- програмите за мониторинг допълват разпоредбите за оценка и мониторинг по националното законодателство, законодателството на ЕС и съответните международни и регионални споразумения.

Въз основа на първоначалната оценка за постигане и/или поддържане на добро състояние на околната среда в морските води се разработва Програма от мерки, която:

1. осигурява постигането на екологичните цели;
2. отчита видовете мерки;
3. се базира на принципите за устойчиво развитие, оценка на въздействието на мерките върху околната среда и отражението им върху социалното и икономическото развитие след извършен анализ на разходите и ползите, оценка на икономическата им ефективност и техническа осъществимост;

4. отчита въздействието на включените в нея мерки по отношение на водите на съседни морски региони с оглед предпазване от неблагоприятно въздействие върху тези води;
5. интегрира съществуващи мерки, приети в изпълнение на изискванията на Закона за водите (ЗВ), Закона за опазване на околната среда (ЗООС), Закона за биологичното разнообразие (ЗБР), Закона за подземните богатства (ЗПБ), Закона за устройството на черноморското крайбрежие (ЗУЧК), Закона за морските пространства, вътрешните водни пътища и пристанищата на Република България (ЗМПВМППРБ), Закона за достъп до пространствени данни (ЗДПД), Закона за рибарството и аквакултурите, Закона за почвите, както и законодателството на ЕС относно екологичните стандарти за качество в областта на политиката за водите, и/или международни споразумения;
6. включва и мерки за защита на отделните компоненти на морската околна среда, които допринасят за създаване на последователни и представителни мрежи от защитени морски територии в морския регион на Черно море;
7. съдържа план за действие, който определя начина за постигане на целите, времевия график за изпълнение на мерките, индикаторите за наблюдение и отчитане, отговорните органи и необходимите финансови средства.

За да се намали антропогенният натиск върху морската среда, е необходимо да се планират и приложат мерки, за да се гарантира постигането и поддържането на добро състояние съгласно изискванията на РДМС.

Програмата от мерки (ПоМ) е планирана така, че да осигури намаляване на антропогенния натиск, за който не са планирани мерки в актуализирания ПУРБ за Черноморския басейнов район или за който се счита, че планираните мерки не биха били достатъчни за постигане на ДСМОС, съгласно изискванията на РДМС.

Програмата от мерки се отнася за териториалните морски води и изключителната икономическа зона(ИИЗ) на Р България.

Периодът на изпълнение на програмата от мерки е от 2016 до 2021 г.

Програмата от мерки обхваща 9 теми: седем от тях са свързани с единадесетте качествените дескриптори на морската среда, а двете са допълнителни теми: защитени морски зони и общи (кръстосани мерки, свързани с управление в по-широк смисъл, като координацията между администрациите, участието на обществеността), както са описани по-долу:

- o Биоразнообразие (дескриптори 1, 4 и 6)
- o Неместни видове (дескриптор 2)
- o Търговски видове риби (дескриптор 3)
- o Евтрофикация, замърсители и ефекти от замърсяването, замърсители в риба и други морски храни (дескриптори 5,8,9)
- o Трайни изменения в хидрографските условия (дескриптор 7)
- o Морски отпадъци (дескриптор 10)
- o Подводен шум и енергия (дескриптор 11)
- o Морски защитени зони

о Общи мерки

Програмата от мерки (ПоМ) е изготвена въз основа на първоначалната оценка, определението за „добро екологично състояние“ (ДСМОС) за България, и на екологичните цели, дефинирани през 2012 г. Според РДМС, ПоМ трябва да помогне за намаляване на натиска върху морската околна среда, от страна на човешката дейност и за подобряване на състоянието и. Целта на ПоМ е да се поддържа или постигне ДСМОС до 2020 г. Мерките могат да се разделят на две части: 1) такива, които се прилагат, ще се приложат в бъдеще или са изпълнени, съгласно други стратегии, програми, планове, проекти и пр. (Приложение № 1); 2) нови мерки, които се предвиждат с настоящата стратегия (Приложение № 2).

II. ОПИСАНИЕ НА ХАРАКТЕРИСТИКИТЕ НА ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ, СЪЩЕСТВУВАЩИ И/ИЛИ В ПРОЦЕС НА РАЗРАБОТВАНЕ ИЛИ ОДОБРЯВАНЕ, КОИТО В СЪЧЕТАНИЕ С ОЦЕНЯВАНАТА МОРСКА СТРАТЕГИЯ МОГАТ ДА ОКАЖАТ НЕБЛАГОПРИЯТНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

В Морската стратегия са включени **Съществуващи мерки** (Приложение № 1) с обхват на действие в морските води на Република България, които са приетите в рамките на други политики и са изцяло или частично от значение за постигането на екологичните цели за Добро състояние на морската околна среда (ДСМОС).

Нови мерки са мерки, идентифицирани в Програмата от мерки (ПоМ), които са необходими за поддържане или постигне на ДСМОС до 2020 г., когато съществуващите мерки не са достатъчни. Те са мерки за допълване на съществуващите такива (за укрепване, оптимизиране или разширяване на географския обхват) или изцяло нови, като съдържат препоръки за действия, които да се осъществяват на национално, трансгранично и международно ниво (Приложения №№ 2 и 3).

Съгласно Наредбата за ОС „Кумулативни въздействия” са въздействия върху околната среда, които са резултат от увеличаване ефекта на оценявания план, програма и проект/инвестиционно предложение, когато към него се прибави ефектът от други минали, настоящи и/или очаквани бъдещи такива, независимо от кого са осъществявани. Кумулативните въздействия могат да са резултат от отделни планове, програми и проекти/инвестиционни предложения с незначителен ефект, разглеждани сами по себе си, но със значителен ефект, разглеждани в съвкупност, и реализирани, нееднократно в рамките на определен период от време.

Мерките от първата група, или **съществуващи мерки**, са включени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води с оглед тези техни аспекти, подобряващи морската среда, и са **изцяло или частично от значение за постигането на екологичните цели за Добро състояние на морската околна среда**. Ето защо те не биха могли да бъдат разглеждани като потенциално въздействащи отрицателно. Характера на анализирания тук документ (Стратегията за опазване на околната среда в морските води) не предполага отрицателно въздействие върху морската среда от тези мерки. Отрицателно кумулативно въздействие също не би могло да има.

Във втората група (нови мерки) са включени 23 мерки, повечето от които ще имат косвено положително въздействие върху околната среда и 33 в частност, каквато е и идеята на Стратегията. За новите мерки важи същия принцип и логика, както и за

съществуващите мерки. При неправилна реализация на дадена мярка обаче, би могло да възникне отрицателно въздействие върху защитените зони и предмета на тяхното опазване.

Въздействията върху защитените зони, които реализацията на Морската стратегия може да окаже, са (вж. т. III):

1. Унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове.
2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове.
3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ
4. Увреждане на трофичната база на животински видове, предмет на опазване в ЗЗ.
5. Безпокойство за индивиди от животински видове от движението на плавателните средства.
6. Нахлуване на неместни и/или инвазивни видове.

Следователно всяко ИП, план, програма или проект (вкл. ПУРБ, ПУРН, Стратегическия план за действие за Черно море към Черноморската конвенция и др.), оказващи подобни въздействия върху морски местообитания и видове, предмет на опазване в ЗЗ, на теория би могло да окаже отрицателно кумулативно въздействие. Тъй като обаче Морската стратегия е насочена към опазване на морската среда, и възможните отрицателни въздействия не са присъщи за нея, а са възможен резултат от неблагоприятен сценарий (неправилна реализация на дадена мярка), то, с приемане на предложените в настоящия доклад мерки и условия, на практика отрицателно въздействие върху ЗЗ няма да има. Следователно, отрицателно кумулативно въздействие не е възможно да възникне.

III. ОПИСАНИЕ НА ЕЛЕМЕНТИТЕ НА МОРСКАТА СТРАТЕГИЯ, КОИТО САМОСТОЯТЕЛНО ИЛИ В КОМБИНАЦИЯ С ДРУГИ ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ/ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ БИХА МОГЛИ ДА ОКАЖАТ ЗНАЧИТЕЛНО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ И ТЕХНИТЕ ЕЛЕМЕНТИ.

За изпълнение на поставените цели в Стратегията за опазване на околната среда в морските води се предвиждат мерки, които биха могли да се разделят на две части:

- 1) такива, които се прилагат, ще се приложат в бъдеще или са изпълнени, съгласно други стратегии, програми, планове, проекти и пр. (Приложение № 1);
- 2) нови мерки, които се предвиждат с настоящата стратегия (Приложение № 2).

Ясно е, че мерките от първата група (съществуващи мерки) са одобрени или ще бъдат одобрени при разглеждането на съответния документ, предвиждащ тяхното прилагане. Те са включени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води с оглед тези техни аспекти, подобряващи морската среда, и са **изцяло или частично от значение за постигането на екологичните цели за Добро състояние на морската околна среда**. Ето защо те не биха могли да бъдат разглеждани като потенциално въздействащи отрицателно. Характера на анализирания тук документ

(Стратегията за опазване на околната среда в морските води) не предполага отрицателно въздействие върху морската среда от тези мерки.

Във втората група (нови мерки) са включени 23 мерки, повечето от които ще имат косвено положително въздействие върху околната среда и ЗЗ в частност, каквато е и идеята на Стратегията (Приложение № 3). За новите мерки важи същия принцип и логика, както и за съществуващите мерки. Тъй като обаче те не са били/ не се предполага да бъдат предмет на отделна оценка, в настоящия доклад ще се направи анализ на възможни сценарии, при които (при неправилна реализация на въпросната мярка) би могло да възникне отрицателно въздействие върху защитените зони и предмета на тяхното опазване.

При преглед и анализ на новите мерки (Таблица № III.1.) е видно, че единствено мерки 8 „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация.“, 19 „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на стопански ценни видове.” и 20 „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)” при несъобразено с предмета и целите на опазване прилагане могат да окажат отрицателно влияние върху морските видове и местообитания, предмет на опазване в зоните. Мерки 8 и 20 сами по себе си целят опазване и подобряване състоянието на морската среда, като предвиждат преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси и зоните за тралиране с бийм-тралове, и при необходимост предложения за други такива, незасягащи или минимално засягащи важни местообитания и видове. От това следва, че при правилното им изпълнение ефектът върху морската среда, вкл. ЗЗ и предмета на тяхното опазване, ще е положителен. Но ако новите места за депониране или тралиране са вътре в или в близост до границите на ЗЗ, то следните отрицателни въздействия са възможни:

1. Унищожаване на природни местообитания и местообитания на видове.

Пряко унищожение на съществуващи местообитания чрез затрупване или увреждане на дънния субстрат и неговата растителност, който е ключов елемент на природни местообитания 1110 и 1170, и на местообитанията и хранителната база на свързаните с морската среда видове, предмет на опазване в зоните.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове.

Очакват се преки и косвени увреждания чрез:

- Повишаване на мътността (респ. намаляване на прозрачността) във водния стълб в зоните на депониране и тралиране, и в резултат на вторичната еутрофикация от изпускане на биогенни елементи при ресуспендиране на седиментите.

Таблица № III. 1: Нови мерки, предвидени в Стратегията, и възможното им въздействие върху ЗЗ от Натура 2000.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
1	Управление и намаляване на дифузните източници на замърсяване, включително атмосферните отлагания на замърсители.	Мярката е свързана с еутрофикацията и химичните замърсители. Тя включва две фази: първата, разработена по време на първия цикъл на РДМС, ще се фокусира върху изследователските проучвания, свързани с по-доброто разбиране на въздействието на замърсяването от дифузни източници (със специално наблягане на атмосферната депозиция), оказвано върху морската среда. Втората фаза ще съдържа разработване на мерки за намаляване на дифузното замърсяване, основаващи се на данните и познанията, набрани в първата фаза.	Мярката е насочена към намаляване замърсяването и еутрофикацията на морската среда, което ще подобри екологичното състояние на морските води по физико-химичните елементи на качеството и ще ограничи тяхното въздействие върху основните биологични елементи на качеството като фитопланктон, макрозообентос, висша водна растителност. Това ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.
2	Въвеждане на еко-етикетиране (базирано на съществуващи релевантни еко – етикети), свързани с дейности по отглеждане на аквакултури (като черна мида).	Мярката е свързана с екомаркировката на рибните и мидени продукти, използвани като морска храна. Тя е индиректно свързана с нивата на еутрофикацията и замърсителите в морската околна среда. Целта на мярката е стимулиране на конкурентоспособността в сектор рибарство, чрез насърчаване на производителите на аквакултури (риби и черпукови организми) да използват екологосъобразни технологии за отглеждане.	Мярката е насочена косвено към опазване/подобряване на морската среда, което в дългосрочен план ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.
3	Разработване на Регионален план за действие за Черно море по отношение на морските отпадъци (обща методология за количествена оценка на морски отпадъци, идентифициране на източниците, наказателни мерки и др.).	Изпълнението на мярката включва: 1. Учредяване на работни групи на национално и двустранно ниво между България и Румъния. 2. Разработване на план за действие. 3. Представяне в и обсъждане на разработения план за действие от работните групи към Черноморската комисия (ЧК). 4. Представяне на обсъдения план за действие на	Мярката е насочена към намаляване замърсяването и еутрофикацията на морската среда, което ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		редовна годишна среща на ЧК.	
4	Подобряване на управлението на отпадъците, генерирани от кораби.	<p>Мярката включва оценка и подобрен контрол на дейностите по събиране и транспортиране на отпадъците от експлоатацията на корабите. Целта на мярката е да намали негативното въздействие от неправилно управление на отпадъците, генерирани от кораби, върху морската околна среда. Изпълнението на мярката включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Анализ на управлението на отпадъците в морските пространства и пристанищата, структурата и количествата на отпадъците, капацитета и състоянието на приемните пристанищни съоръжения; 2. Очертаване на основните проблеми и съответните препоръки за решаването им. 3. Въвеждане и прилагане на направените препоръки. 4. Обмен на информация и опит между България и Румъния. 	Мярката е насочена към намаляване замърсяването на морската среда, което ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.
5	Координирано организиране / подкрепа на провеждането на годишни кампании за повишаване на осведомеността на бизнес сектора (търговци, плажни концесионери, потребители на плажни услуги, рибари и т.н.) и обществеността (туристи, студенти, деца и т.н.), по отношение на последствията върху морската околна среда, причинени от морските отпадъци, както и необходимостта от тяхното рециклиране.	<p>Изпълнението на мярката включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провеждане на образователни кампании и семинари; 2. Провеждане на регулярни кампании за насърчаване и популяризиране на дейностите по превенция на замърсяването и за почистване на плажните / бреговите ивици чрез участие на доброволци; 3. Изготвяне на информационни материали и клипове за разпространение чрез средствата за масова информация. 	Мярката не предвижда дейности, които биха могли да засегнат околната среда. Без въздействие.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
6	Образователни кампании на местните инициативни рибарски групи (МИРГ) по отношение на ефективното използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда.	<p>Една от значимите потенциални насоки на развитие, свързани с мярката, е въвеждане на нови техники като „пингъри“ (акустични репелентни устройства за звукова сигнализация (предупреждение) на делфините). Мярката съдържа следните действия:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Организиране и провеждане на ежегодни информационни събития (срещи /семинари, мин. 2 пъти годишно) с местните рибарски групи относно тяхното насърчаване за ефективно използване на риболовни техники и оборудване, щадящи околната среда. 2. Изготвяне на информационни материали (постери, брошури и др.). 	<p>Прилагането на щадящи риболовни практики ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Морски и крайбрежни видове птици - чрез подобряване на хранителната база на птиците (които са предмет на опазване в защитените зони включващи морски и крайбрежни участъци) чрез увеличаване на рибните популации. - Морски бозайници и видрата - чрез предотвратяване/намаляване улова на делфини в рибарски мрежи, запазване на местообитанията им, подобряване на хранителната им база. - Риби - чрез намаляване на риболовната преса върху рибните популации и преките увреждания на местообитания. Положителен ефект върху рибните запаси като цяло, вкл. видовете от сем. Clupeidae, предмет на опазване в ЗЗ. - Дънни (бентосни) местообитания - местообитания 1110 и 1170 от Директивата за хабитатите чрез запазването им от физическо увреждане и чрез запазване на популациите на конкретните видове (макрозообентос, макрофити), обекти на опазване; - Пелагични (във водния стълб) местообитания - чрез намаляване на въздействието от риболовните усилия във водния стълб.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
7	<p>Стимулиране на щадящи околната среда практики за риболовни съдове под 10 м дължина, без тралиращи средства на борда (дребно-машабен риболов).</p>	<p>Мярката има за цел да насърчи развитието на дребномащабния риболов, като по този начин се насърчава използването на технологични иновации (т.е. по-селективни риболовни техники), които не увеличават риболовното усилие. Изпълнението на мярката включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Разработване / въвеждане на механизъм за финансово стимулиране за въвеждане на екологични съоръжения и практики за риболовни съдове под 10 м дължина; 2. Изготвяне на технически насоки за въвеждане на най-добри налични практики; 3. Провеждане на информационни кампании за рибарите разпространение на информационни материали. 	<p>Прилагането на щадящи риболовни практики ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Морски и крайбрежни видове птици - чрез подобряване на хранителната база на птиците (които са предмет на опазване в защитените зони включващи морски и крайбрежни участъци) чрез увеличаване на рибните популации. - Морски бозайници и видрата - чрез предотвратяване/намаляване улова на делфини в рибарски мрежи, запазване на местообитанията им, подобряване на хранителната им база. - Риби - чрез намаляване на риболовната преса върху рибните популации и преките увреждания на местообитания. Положителен ефект върху рибните запаси като цяло, вкл. видовете от сем. Clupeidae, предмет на опазване в ЗЗ. - Дънни (бентосни) местообитания - местообитания 1110 и 1170 от Директивата за хабитатите чрез запазването им от физическо увреждане и чрез запазване на популациите на конкретните видове (макрозообентос, макрофити), обекти на опазване; - Пелагични (във водния стълб) местообитания - чрез намаляване на въздействието от риболовните усилия във водния стълб.
8	<p>Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация.</p>	<p>Мярката е насочена към намаляване въздействието на тралирането с бийм тралове в морските води на Р България. Изпълнението на мярката включва:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Провеждане на ежегодни обследвания в зоните, предмет на тралиране с бийм тралове, 	<p>Мярката е насочена към намаляване въздействието от бийм тралове върху дънните местообитания и предотвратяване на отрицателните въздействия в обхвата на ЗЗ от НЕМ Натура 2000, което ще повлияе положително на всички местообитания и</p>

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		<p>анализ на въздействията и тенденциите в изменението им.</p> <p>2. При констатирана необходимост – разработване на научно обосновано предложение за промяна на границите на зоните, в които е забранено използването на бийм трал, съгласувано спрямо определените зони по Natura 2000 и Закона за защитените територии.</p> <p>3. При констатирана необходимост – промяна на изискванията за експлоатация в зоните, предмет на тралиране с бийм тралове за осигуряване на постигането на екологичните цели по РДМС.</p>	<p>организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ. За да се постигне този ефект обаче, е необходимо да не се допуска разкриване на нови места за тралиране в границите на ЗЗ или в тяхна близост. В противен случай са възможни отрицателни въздействия.</p>
9	<p>Промотиране и стимулиране (включително и финансово) на незастрашаващи околната среда методи за събиране на рапан (<i>Rapana</i>) и черупкови (миди).</p>	<p>Мярката е трансгранична с Румъния и е планирана предвид силното деструктивно въздействие на бийм тралове, както и на други техники за добив на черупкови върху морските екосистеми – директно увреждане и дори унищожаване на дънните местообитания и видове (растителни и животински). Изпълнението на мярката включва:</p> <p>1. Разработване/ въвеждане на механизъм за стимулиране, вкл. и финансово, за прилагане на незастрашаващи околната среда методи за събиране на рапан (<i>Rapana</i>) и черупкови (миди);</p> <p>2. Провеждане на информационни кампании за рибарите, разпространение на информационни материали;</p> <p>3. Провеждане на образователни кампании за местните професионални рибарски сдружения и лица, свързани с ефективното използване на щадящи околната среда техники и оборудване за събиране на рапани и миди.</p>	<p>Мярката е насочена към намаляване въздействието от бийм тралове, което ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.</p>

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
10	Разработване на многогодишни планове за управление на целеви групи видове риби.	Мярката е разработена като обща координирана мярка с Румъния в рамките на проект „Техническа и административна подкрепа за общо прилагане на Рамкова директива за морска стратегия (РДМС) в България и Румъния – фаза 2“. Съществува изискване всяка година да се изготвя годишен план за калкана, свързано с дългосрочното устойчиво управление на рибните запаси.	Мярката ще има общо положително въздействие върху състоянието на местообитания и видове в целия обхват на стратегията, вкл. и в ЗЗ: - Морски и крайбрежни видове птици - чрез подобряване и запазване на хранителната им база, а следователно и техните популации в местата на прилагане чрез подобряване състоянието на рибните запаси. - Морски бозайници и видрата - чрез запазване на хранителната им база. - Дънни местообитания - чрез опазване на местообитания 1110 и 1170 от ДХ, както и конкретни видове безгръбначни. - Пелагични местообитания - чрез поддържане на физико-химичните елементи на качеството.
11	Подобряване на контрола по отношение на хрилните мрежи за калкан.	Мярката е насочена към подобряване на контролните функции на компетентните органи за контролиране спазването на изискванията, определени съгласно Регламент 1380/ 2013 относно мрежите за улов на калкан (минимален размер на окото на дънните хрилни мрежи, използвани за улов на калкан - 400 мм). Мярката цели подобряване на запасите от калкан и намаляване на нежелания приулов (нетърговски видове риби и морски бозайници) чрез повишаване на механизма за контрол относно риболовните техники и инструменти за калкан.	Мярката е насочена към намаляване антропогенния натиск върху калкана и намаляване на нежелания приулов. Очаквани положителни ефекти върху: - Морски бозайници - избягването им като нежелан приулов и чрез запазване на хранителната им база; - Дънни (бентосни) местообитания - предпазване на конкретните видове, обект на нежелан приулов.
12	Определяне на времево-пространствени забрани и зони, затворени за риболов.	Мярката е разработена като обща мярка с Румъния в рамките на проект „Техническа и административна подкрепа за общо прилагане на Рамкова директива за морска стратегия (РДМС) в България и Румъния – фаза 2“. Мярката включва:	Мярката е насочена към намаляване антропогенния натиск върху рибните ресурси, което ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		<p>1. Създаване на работна междуведомствена група на национално ниво, пряко свързана с работата по определяне на пространствено-времеви зони със съответните забрани и ограничения за риболов.</p> <p>2. Преглед на съществуващите пространствено-времеви забрани и ограничения за провеждане на риболовни дейности в националните морски води.</p> <p>3. Провеждане на изследвания, за да се уточнят пространствените и времевите оценки на запасите / потребностите.</p> <p>4. Определяне на пространствено- времеви забрани и ограничения за някои видове риби.</p> <p>5. Провеждане на двустранни срещи между България и Румъния за координация на определените зони в националните води на двете държави.</p> <p>6. Провеждане на контрол за спазване на тези забрани и ограничения в определените зони.</p>	
13	<p>Опазване на мигриращия вид Средиземноморски буревестник (<i>Puffinus yelkouan</i>) и Средния (качулат) корморан (<i>Phalacrocorax aristotelis</i>) в крайбрежните, териториални води и ИИЗ на Черноморските държави.</p>	<p>Мярката е насочена към набиране на по-подробна информация относно местата за хранене и почивка на избраните два вида в териториални води и изключителната икономическа зона на България както и дейностите, които оказват влияние върху тях (в т.ч. туризма и крайбрежната урбанизация, риболова, петролните разливи, ерозията на бреговете), и при необходимост:</p> <ul style="list-style-type: none"> - промяна на границите на съществуващите зони и определяне на нови зони в морски води за опазване на посочените видове; - промяна в изискванията и ограниченията за 	<p>Мярката е насочена към опазване на два вида птици, вкл. чрез предлагане на нови ЗЗ и промяна в границите, изискванията и ограниченията на съществуващите такива, което косвено ще окаже положително въздействие върху всички местообитания и организми, предмет на опазване в ЗЗ.</p>

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		осигуряване на благоприятен природозащитен статус на посочените видове.	
14	Изготвяне/ актуализиране на планове за управление на защитени зони, като се имат предвид изискванията на Рамковата Директива за Морска стратегия 2008/56/ЕО, включително определените национални и общи (съгласувани) с Румъния цели за постигане на добро състояние на морската околна среда.	<p>Мярката е насочена към синхронизирано прилагане на РДМС, Директивата за опазване на природните местообитания и на дивата флора и фауна и Директивата за опазване на дивите птици. Включва следните дейности:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Съобразяване на изискванията на РДМС, в т.ч. дефинициите за ДСМОС, цели и съответните индикатори, при разработване / актуализиране на плановете за управление на обявените защитени зони. 2. Включване на допълнителни видове в предмета на защита на съществуващите зони за защита; 3. Промяна на границите на зоните за защита / създаване на нови; 4. Промяна на режима на защита (забрани, ограничения, период на прилагането им). 5. Провеждане на двустранна координация между България и Румъния относно актуализацията на плановете за управление на обявените защитени зони. 	Мярката предвижда изготвяне/ актуализиране на планове за управление на защитени зони в синхрон с РДМС, вкл. чрез предлагане на нови ЗЗ и промяна в границите и режима на съществуващи такива, и включване на допълнителни видове, което ще има положителен ефект върху ЗЗ.
15	Създаване на синхронизирани и представителни мрежи от морски защитени територии в България и Румъния, както и на планове за управление им. Подобен контрол на регламентираните дейности в защитените зони.	Мярка допълва мярка 14 относно изготвяне/ актуализиране на планове за управление на защитените зони, включващи морска акватория, като се имат предвид изискванията на Рамковата Директива за Морска стратегия 2008/56/ЕО.	Мярката предвижда предлагане на нови защитени територии, което ще има положителен ефект върху ЗЗ.
16	Разработване и прилагане на общ план за действие за ранно откриване, и	Баластните води на корабите са един от основните, но не единствен източник за	Мярката е насочена към предотвратяване / намаляване проникването на инвазивни видове в

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
	<p>смекчаване, и оценка на въздействието на неместни видове.</p>	<p>разпространение на неместни видове между различните морски региони. Целта на мярката е да осигури своевременна и организирана превенция на внасянето на неместни видове и предотвратяване / намаляване на възможни негативни последици за морските екосистеми. Мярката ще включва разработване и прилагане на план за действие, засягащ следните аспекти:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Идентифициране на източници /пътища за внасяне на неместни видове, и начини за тяхното ограничаване; 2) Осигуряване на оборудване на корабите за обработка на баластните им води с цел унищожаване на чуждите инвазивни видове в тях, в т.ч. на патогенните микроорганизми, цисти и др. 3) Необходимост от увеличаване на административния капацитет на лицата, извършващи контрол (увеличаване на броя на инспекторите и др.); 4) Необходимост от повишаване на техническия капацитет на контролните органи (наличен достатъчен брой технически изправни плавателни съдове за извършване на регулярни и внезапни проверки, подходящо оборудване за пробоотбор, вкл. за индикативен пробоотбор и анализи). 5) Оборудване и акредитиране на лаборатория (и) за извършване на анализи на проби от корабни баластни води; 6) Други. 	<p>Черно море, и косвено към подобряване на морската среда, което ще повлияе положително на всички местообитания и организми, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.</p>

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
17	Изменение на съществуващото законодателство, когато е необходимо, чрез въвеждане на разрешителен режим за дейности в морската среда.	<p>Мярката не е насочена директно към постигане на добро състояние на морската околна среда, но е необходима, за да се осигури изпълнение на изискванията на директивата. Включва следните дейности за поетапно прилагане:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Подготвителна работа за допълнителна промяна/ адаптиране на законодателната уредба, при необходимост. 2. Провеждане на консултации със заинтересованите страни (отделните заинтересовани сектори) и обществеността. 3. Приемане на законодателните промени. 	Мярката не предвижда дейности, които биха могли да засегнат околната среда. Без въздействие.
18	Осигуряване на поетапно изпълнение на изискванията на РДМС 2008/56/ЕО чрез обезпечаване на необходимата информация в т.ч. механизми за финансиране и управленски решения	Мярката касае планирано обезпечаване на необходимите дейности за ефективно прилагане на РДМС. Тя не е насочена директно към постигане на добро състояние на морската околна среда (ДСМОС), но е необходима, за да се осигури стратегическото планиране и навременното финансиране за поетапно изпълнение на изискванията на директивата.	Мярката не предвижда дейности, които биха могли да засегнат околната среда. Без въздействие.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
19	Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на а стопански ценни видове	<p>Мярката цели стимулиране на развитието и използването на щадящи околната среда техники за изкуствено отглеждане и извличане на стопански ценни видове морски организми. Използваните понастоящем техники за добив на морски ресурси (главно рапани чрез бийм тралове) трайно унищожават дънните местообитания и обитаващите ги организми и причиняват сериозни увреждания на дънните екосистеми. Прилагането на мярката включва двустепенен процес:</p> <p>1. Стимулиране на разработването на иновативни техники за култивиране, които имат по-малък негативен ефект върху морската среда в сравнение с традиционно прилаганите (пилотни научни проекти за иновативни техники за извличане на рапани, биотехнологии за култивиране на видове, за които в миналото е имало неуспешни опити за култивиране и др.);</p> <p>2. Стимулиране на използването на такива техники (например създаване на бизнес инициативи, предоставяне на стимули, регулиране на правната рамка).</p>	<p>Рапана (<i>Rapana venosa</i> Valenciennes, 1846) е инвазивен вид в Черно море, чието изкуствено развъждане би могло да доведе до увеличаване числеността на популацията му. Като потенциално инвазивен би следвало да се разглежда и всеки вид, който е чужд на нашата акватория. Аквакултурното производство на такива видове би могло да окаже негативно въздействие върху морската среда, което ще е видово специфично и не би могло да се предвиди. За да се предотврати всяка възможност за нахлуване и/или по-широко разпространение на инвазивни видове в нашите води, те не би трябвало да са предмет на настоящата Стратегия.</p>
20	Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови).	<p>В българската морска акватория са определени два района за депониране на драгажни маси – в 12-милната зона срещу Варненски и Бургаски заливи. Мярката включва изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови зони, при необходимост; събиране на информация за бъдещи дейности по драгиране и депониране; провеждане на изследвания на</p>	<p>Доколкото мярката предвижда преразглеждане на зоните за депониране и при необходимост предложения за други такива, незасягащи или минимално засягащи важни местообитания и видове, то ефекта върху морската среда, вкл. ЗЗ и предмета на тяхното опазване, ще е положителен. За да се постигне този ефект обаче, е необходимо да не се допуска разкриване на нови места за депониране в границите на ЗЗ или</p>

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		<p>съществуващите зони за драгиране за определяне на съдържанието на замърсители в седимента, което е от съществено значение при определяне на местата за депониране. Мярката има потенциално висока ефективност по отношение на поддържането и опазването на типични видове зообентос и фитобентос в типовете преобладаващи местообитания спрямо РДМС, чрез определяне на нови депа за драгажни маси в райони, където негативните въздействия върху важни местообитания и видове са невъзможни или минимални. Мярката включва следните етапи:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Обследване на състава на седиментите в съществуващите райони за драгиране и потенциални нови, - обект на инвестиционни намерения. 2. Обследване на съществуващите зони за депониране на драгажни маси (хидроморфологични характеристики) и оценка на пригодността им за определените цели, при необходимост и определяне на нови. 3. Анализ на действащата нормативна уредба и разработване на предложения за актуализация относно реда за определяне (в т.ч. критерии) на зони за депониране на драгажни маси, тяхната експлоатация и контрол на дейностите. 	<p>в тяхна близост. В противен случай са възможни отрицателни въздействия.</p>
21	Внедряване на „морските отпадъци“ в съществуващото законодателство.	Морските отпадъци не са включени в националната регулаторна рамка, въпреки че страната ни има определени задължения по отношение на тях. В националното законодателство все още липсва дефиниция за	Мярката не предвижда дейности, които биха могли да засегнат околната среда. Без въздействие.

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА МЯРКАТА	ОПИСАНИЕ	ОЧАКВАНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ВЪРХУ ЗЗ ОТ НАТУРА 2000
		„морски отпадъци“, както и конкретни разпоредби, свързани с наблюдението и управлението на отпадъците, вече попаднали в морската среда или относно постъпването им в нея чрез повърхностния отток. Мярката представлява анализ на пропуските в действащата нормативна уредба и провеждане на процедури за изменението и допълнението ѝ.	
22	Ограничаване на генерирането на подводен шум и енергия в морската среда от офшорните инсталации (платформи).	Мярката включва следните дейности: 1. Проучване относно граничните стойности, извън които подводният шум доказано може да окаже негативно въздействие върху морските бозайници. 2. Въвеждане в българското законодателство на прагови стойности за подводен шум и енергия в морската среда при провеждане на дейностите по проучване и добив на нефт и природен газ, на база на резултатите от проведените проучвания. 3. Конкретизиране на изискванията, които следва да се съблюдават при провеждане на законовите процедури по разрешаване на дейностите по проучване и добив на нефт и природен газ, на база на резултатите от проучванията.	Мярката е насочена към намаляване шумовото замърсяване на морската среда, което ще повлияе положително на морските бозайници, морските видове птици и рибите, вкл. такива, предмет на опазване в ЗЗ.
23	Надграждане на създаденият регистър за околния (постоянен) и антропогенния (импулсен) шум следвайки стандартизираните задължителни изисквания за докладване с цел същият да се превърне в оперативен инструмент.	Целта на тази мярка е да надгради дейностите и резултатите от проект „Инструменти за оценка на отпадъците, еутрофикацията и шума в морските води – MARLEN“ (април 2015 - април 2016). Избрани са два пилотни района в крайбрежните води на България. Ще бъде разработен шумов регистър, който ще се охранва с данни от измерванията от тези райони чрез закупената апаратура. Честота - само за времето на проекта.	Мярката не предвижда дейности, които биха могли да засегнат околната среда. Без въздействие.

Светлината е основен лимитиращ фактор за развитие на растителни организми в морската среда. Количествата и спектъра на слънчева радиация, достигаща съответната дълбочина на дъното във водните басейни е основен структуриращ фактор и определя наличието на растителни видове, приспособени на съответните дълбочини във водния басейн. С увеличаване на мътноста на водата и намаляване на дълбочината на проникване на слънчева светлина във водния стълб, количествата слънчева светлина, достигащи дадена дълбочина, намаляват за различни периоди от време. Ако това намаление е извън диапазона на приспособимост на конкретните видове морски макроводорасли и висши растения, то те постепенно изчезват от съответния дълбочинен хоризонт.

Основният механизъм на намаляване на количествата слънчева светлина във водния стълб в морската среда е свързан с увеличаване на количествата суспендирана частичкова материя в нея, която разсейва, поглъща и отразява слънчевата светлина. Тази суспендирана материя може да има както биогенен (напр. фитопланктонни клетки), така и геологичен произход. Партикулярната материя във водния стълб с геологичен произход може да бъде с теригенен произход (напр. изхвърлени в морската среда от теченията на реки при пълноводие), така и да бъде ресуспендирана от морското дъно от силни течения, морски бури или човешки дейности като изкопаване на дъното, драгиране, депониране на седименти. Азотните и фосфорни компоненти в седиментите, продукти на микробиялното разграждане на утаената на дъното органична материя, се натрупват основно в разтворена форма в интерстициалната вода на седиментите (porewater), както и в свързана форма към определени типове седиментни частици (Morin and Morse 1999). Съдържанието на основната форма на азота - $N-NH_4^+$ и на фосфора - $P-PO_4$ в интерстициалните води на крайбрежни седименти може да достигне милимоларни концентрации (mM) – значително по-високи от нормалните за крайбрежните морски води количества (Morin and Morse 1999; Morgan et al 2012). Отделянето на тези резервоари от биогени при ресуспендиране на седиментите може да доведе до повишение на концентрациите на биогени във водния стълб във морските води в районите на разместване на седиментите. Размерът на това повишение зависи както от съдържанието на N и P, така и от множество слабо проучени процеси като скорост и степен на освобождаване на адсорбирани в седиментите компоненти, влияние на окислително-редукционни процеси при присъствие на метални компоненти в седиментите в аеробна среда (Essink 1999; Morgan et al 2012), както и от фотохимични процеси на освобождаване на биогените под въздействие на слънчевата светлина (Southwell et al 2010). Проучвания на динамиката на промените в концентрациите на биогенни елементи по време на драгажни дейности в крайбрежни морски зони са малко на брой в научната литература, но убедително демонстрират локални промени в състава на морската вода и освобождаване на биогени от седиментите (Morin and Morse 1999; Morgan et al 2012). Такива са напр. хипоксии и аноксии вследствие от гниенето на утаените планктонни маси, развитие на вредни опортюнистични макроводорасли от родовете *Ulva* и *Cladophora* и др.). Тралирането като част от риболовните похвати и депонирането на драгажни маси ще доведе до временна еутрофизация на водния стълб и опасност от възникване на локални цъфтежи на фитопланктона както в зоните на пряко въздействие, така и по посока на преобладаващите течения, водещо до намаляване на прозрачността. Те от своя страна, чрез разсейване, поглъщане и отразяване на слънчевата светлина, намаляват дълбочината й на проникване във водния стълб и временно променят светлинния климат в зоната на тяхното развитие.

Намаляването на прозрачността на водния стълб и увеличаването на концентрациите на биогени във водния стълб има пряко негативно въздействие върху местообитание 1110, подтип „Ливади от морски тревни” и местообитание 1170 Съобщества на кафяви, червени и зелени макроводорасли и по-конкретно подтиповете „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*” и „Асоциация на *Phyllophora crispa* в долния инфролиторал” (виж Тодорова и кол. 2012). Основните последици от въздействието са свързани с редуциране и изчезване на средообразуващите видове *Zostera marina*, *Zostera noltii* (за 1110), както и *Phyllophora crispa*, *Cystoseira barbata* и *Cystoseira crinita* (за 1170), вследствие от намалените количества светлина, както и засенчване и изместване от бурно развиващите се в условия на обогатена на биогени водна среда опортюнистични видове зелени макроводорасли от родове *Cladophora*, *Ulva* и *Enteromorpha* (Калугина-Гутник 1979, Димитрова-Конаклиева 2000, Берв 2013).

Повишената мътност на водата ще доведе до затруднено търсене и намиране на храна (риба) от птиците.

- Въздействие от замърсяване на водния стълб с токсични вещества от приоритетния списък, напр. тежки метали, радионуклиди, полициклени въглеводороди, пестициди, чрез ресуспендиране на седиментите в зоните на депониране и по посока на основните морски течения в зоните на въздействия. Източниците на замърсяване на морската среда са предимно от човешки дейности в крайбрежната зона. Речният вток и/или вток от наводнения в крайбрежната зона, като и морски транспорт, строеж на хидротехнически съоръжения, индустрия и др.п. са сред основните източници. Този тип замърсители обикновено са асоциирани с твърди частици и морските седименти са естествен техен приемник чрез процесите на утаяване (Аксау et al. 2003, Huang et al. 2012). Погребани, те остават недостъпни за биогеохимичните процеси и хранителните вериги. При ресуспендиране на седиментите обикновено се променят рН, соленост и редокspotенциал на средата, при което може да настъпят процеси на спонтанното им освобождаване, водещо до вторично замърсяване на морската околна среда далеч от мястото на първичното им натрупване. Подобни явления се наблюдават и в естуарите на реките, където има естествени градиенти на химичните показатели на водния стълб (Karamfilov et al. 1996). При това тези замърсители стават достъпни за биотрансформации и могат да окажат токсично въздействие или натрупване по хранителните вериги.

Обхватът и силата на въздействията зависят изцяло от разпространението на ресуспендираните седименти, както и размера и продължителността на евентуалните фитопланктонни цъфтежи.

- Увеличаване на суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните. Известно е, че увеличената мътност на морските води довежда до забавяне интензивността на хранене при тези морски бозайници, рефлектира социалното им поведение (изразяващо се в редуция числеността на стадата), както и цялостно избягване зоните с повишена мътност (Gannier & Petiau 2006; Kamaruzzan et al. 2011).

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в 33

- В следствие от обогатяване на водния стълб с биогенни вещества и последвалите цъфтежи на фитопланктон, биомасата на фитопланктонните организми се утаява в придънния слой, където в процесите на микробиално разграждане на тази материя (гниене), се изразходва наличния разтворен във водния стълб кислород. При

достигане на критично ниски нива на разтворения кислород – задушаване и измиране на бентосни безгръбначни организми и риби, т.н. замори. Те са характерни за крайбрежните зони.

- В следствие на вторично замърсяване - ще зависи от концентрациите на вторично освободените замърсители, както и от продължителността на въздействие.

- Потенциална опасност за китоподобните от увеличения морски трафик в районите на депониране и тралиране (IUCN 2012).

4. Увреждане на трофичната база на животински видове, предмет на опазване в ЗЗ.

Пряко унищожение на съществуващата трофична база чрез затрупване или увреждане на дънния субстрат и асоциираната с него флора и фауна, служещи за хранителна база на свързаните с морската среда видове, предмет на опазване в зоните. Депонирането на драгажни маси върху морското дъно ще доведе до затрупване на демерсалните видове риби, които са основен хранителен ресурс на делфините. Замърсяването на водата ще доведе до намаляване и/или изчезване на хранителната база (риби) на морските птици.

5. Безпокойство за индивиди от животински видове от движението на плавателните средства.

Морските бозайници са чувствителни към замърсяване на водната среда с подводен шум с определен интензитет (db) и честота. Установени са прагови стойности на шумово замърсяване, които са вредни за морските бозайници и ги прогонват от даден район. Основни източници на такива шумове са корабните двигатели – нискочестотни от големи кораби, високочестотни от високоскоростни моторни лодки, както и извършване на други подводни дейности, генериращи шум. Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkin 2002; Lammers 2004; Gannier& Petiau 2006).

6. Нахлуване на неместни и/или инвазивни видове.

Въздействието е възможно само при аквакултурно производство на неместни и/или инвазивни видове. Аквакултурното производство на такива видове би могло да окаже негативно въздействие върху морската среда, като конкретното му проявление и степен на въздействие биха зависили от това какъв инвазивен вид може да навлезе в естествената среда. За да се предотврати всяка възможност за нахлуване и разпространение на инвазивни видове в нашите води, във част VI на доклада е формулирано съответно условие. При спазване на това условие, подобно въздействие не се очаква. Ето защо то няма да бъде разглеждано по-долу спрямо всяка от защитените зони.

IV. ОПИСАНИЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

А) Защитени зони по Директивата за местообитанията

1. Защитена зона „Езеро Дуранкулак”, код BG0000154

Характеристика

Общата площ на зоната е 5050.79 ха, като морската ѝ част възлиза на 74.5% = 3762.84 ха. Плажната ивица е разположена по цялата зона. Дюните заемат централната

част от зоната. Храстовите съобщества заемат стръмните склонове над крайбрежната ивица. Тревните съобщества са локализиран в южната част на високия бряг. Езеро Дуранкулак е най-северното сред българските морски крайбрежни езера. Понастоящем представители на 7 вида риби, срещащи се в езерото, са включени в Червената книга на България, 5 вида са под защитата на Бернската конвенция и 3 вида са включени в програмата Корине (МОСВ 2013).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 12 природни местообитания и 19 вида животни.

2. Защитена зона „Езеро Шабла - Езерец”, код BG0000621

Характеристика

Езерото представлява солена плитка лагуна, частично обрасла (по периферията) с тръстикови масиви. Много важно място за почивка за мигриращи и зимуващи водоплаващи и водолюбиви птици, чайки, рибарки и други свързани с водата видове птици. Блатото с богатата си хириноидна фауна е подходящо за търсене на храна местообитание за прилепите. Около езерото са разпространени ограничени степни райони, подходящи за някои редки степни бозайници. Езерата Шабла - Езерец са бракични басейни, свързани помежду си с изкуствен канал. Те се намират в непосредствена близост до Черно море. Сред постоянните обитатели 6 вида риби са включени в Червената книга на България с категорията „застрашени“, 5 вида са под защитата на Бернската конвенция и 3 вида са включени в програмата Корине (МОСВ 2013).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 8 природни местообитания и 20 вида животни.

3. Защитена зона „Комплекс Калиакра”, код BG0000573

Характеристика

Част от крайбрежна Добруджа и прилежащата акватория от Черно море. Дължината на крайбрежната линия е около 34 км. Крайбрежието от с. Тюленово до н. Калиакра се отличава с преобладаващо клифов бряг със средна височина 40 m (максимална височина 65 m при н. Калиакра) и експозиция СИ-И. Брегът и прилежащия подводен брегови склон са стръмни, изградени от устойчивите на вълнова абразия кавернозни варовици. Пясъчното дъно е с преобладаваща дребнозърнестата пясъчна фракция, простираща се до 1000 - 1500 m от бреговата линия. Към дълбоководието следват пясъчливата тиня и тинести материали. Между н. Калиакра и Батовска долина преобладава свлачищен тип бряг със средна височина на клифа 17 m, с експозиция Ю. Скалното дъно простиращо се средно до 350 m от бреговата линия е изградено от свлечени варовици, варовити пясъчници и мергели. Тези типове скали са характерното местообитание за мидите каменопробивачи *Pholas dactylus* и *Barnea candida*. До 600 m от брега, дъното е покрито с едрозърнести, черупчести материали с мощност над 1 m. След пясъчните материали се простират пясъчливотинестите и тинести материали с мощност >3.0 m. Зоната включва соленото езеро Тузлата, което е разделено на две части от изкуствена дига и е разделено от морето с ниска каменна стена, през която минава канал. Използва се за лечения с кал и за добив на лечебна тиня. Площта на езерото е 9 ха. Пясъчната ивица се използва като плаж през лятото. Районът на морския бряг се използва като място за риболов, както за любителски така и за професионален (в малки размери). Друго много солено езеро е Наневска тузла, което се състои от две части и е заобиколено с широколистни гори и континентални степи и скали. Районът е с най-добра представителност на степни хабитати от липа, крайбрежни клифови хабитати и крайбрежни пещерни хабитати в цялата страна. Индустриални замърсители липсват, което се отразява положително върху състоянието на екосистемите, включително и на морските. Важна отличителна черта е наличието на многобройни археологични паметници на културата (тракийски, гръцки, римски, средновековни), практически по цялата територия, но с най-голяма концентрация на нос Калиакра, Чаракманското възвишение и в района на Яйлата.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния

природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 18 природни местообитания и 39 вида животни и 3 вида растения.

4. Защитена зона „Аладжа банка”, код BG0001500

Характеристика

Скалният риф „Аладжа банка” е формиран през Холоцен от свлечен средносарматски скален комплекс от варовици, варовити мергели, варовити пясъчници и мергели. Банката е разположена по протежението на брега срещу плаж „Златни пясъци” и плаж „Ривиера”, на разстояние от 400 м до 2100 м от бреговата линия, с дължина 4 км и ширина до 1.5 км, на дълбочина от 5 до 12 м. Релефът ѝ е силно навълнен с денивелация от 2 до 4 м. „Аладжа банка” има отлична представителност по отношение на биотопа „Инфра- и циркалиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*”, който е подтип на местообитание 1170. В района на банката са налични множество метанови извори. Със своята абсолютна площ от 522 ха, относителната площ на банката съставлява над 3% от националното покритие на скалните рифове, което определя банката като една от най-големите за българското Черноморие. Миденото обрастване има 100% покритие, като преобладават едроразмерни (≥ 7 см) екземпляри на голямата черна мида, свидетелство за добро състояние на мидената популация. Съпътстващата прикрепена и подвижна безгръбначна фауна се отличава с високо разнообразие. „Аладжа банка” е важна за постигане на свързаност между рифовете от южното и северното ни Черноморие в мрежата от морски защитени зони. Банката е важна в екологично отношение като естествен биофилтър на крайбрежните морски води в акваторията пред КК „Златни пясъци” и като донор на ларви за възстановяване на мидените обраствания по други скални рифове, засегнати от инвазията на *Rapana venosa*. Основните антропогенни заплахи върху зоната са урбанизацията и туризма и произтичащите от тях повишени равнища на вток на азот и фосфор от точкови и дифузни източници, повишени количества твърди отпадъци от домакинствата и туристическите комплекси.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 2 природни местообитания и 4 вида животни.

5. Защитена зона „Галата”, код BG0000103

Характеристика

Брегът и подводния брегови склон между н. Галата и н. Палеца са изградени преобладаващо от варовити пясъчници, глинести мергели и мергели. Преобладават абразионно-срутищния и абразионно-свлачищен тип бряг със средна височина 6 м, на места разнообразен от абразионно-акумулативни участъци. При устията на неголемите долове и малки реки са оформени малки по площ плажови ивици, които имат ерозионно-абразионен произход. В морфоложко отношение на подводния склон се наблюдават абразионно-структурни свлачищни стъпала, простиращи се до 8 м дълбочина, със средна ширина до 200 м. Повърхността им е силно навълнена, благодарение на разхвърляните свлачищни скални блокове, като на места височината им достига до 3 м. Основната скала при абразионният тип бряг се разкрива до 400 м от бреговата линия, представена мергели, пясъчници и варовици. При абразионно-акумулативния бряг (устията на неголемите долове и малките реки), скалното дъно се разкрива от 300 м до 1100 м от бреговата линия. Простирането на пясъчните материали достига до 1500 м от брега с преобладаване на едрозърнестата пясъчна фракция. В дълбочина следват тинестите отложения. Застъпени са следните консервационно ценни пясъчни биотопи - подтипове на местообитание 1110: „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*”, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, „Чисти пясъци с *Callianassa candida* и *Arenicola marina*”, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”. Присъства консервационно ценният биотоп – подтип на местообитание 1170 „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*”. Присъстват биогенни рифове на *Ostrea edulis*, но липсват живи индивиди на стридата. Сухоземната част на зоната се характеризира с разпръснати обширни гори и малки речни долини с блата. Ботанически и орнитологичен интерес. Мястото е разположено на миграционният път на птиците Виа Понтика. В посока изток-запад се намират дефилета, покрити с бяла топола (*Populus alba*), с участие на лиани (*Smilax exelsa*, *Periploca graeca*, *Clematis vitalba*). В южната част се намира не голям лиман покрит с тръстика, папур и водно огледало – Паша дере. В отделни райони се срещат естествени широколистни гори от различни видове дъб, габър, на места участъци заети изцяло с липа (*Tilia argentea*). Преди 50 години в региона е започнала активна залесителна кампания за укрепване на бреговата линия и днес като резултат преобладаващата част от сушата от предложената територия е залесена с акация (*Robinia pseudoacacia*), морски бор (*Pinus maritima*), черен бор (*Pinus nigra*), а също и някои местни видове топола и липа.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 9 природни местообитания и 25 вида животни.

6. Защитена зона „Камчия”, код BG0000116

Характеристика

Зоната съдържа много добре развити и запазени блатни гори и блата в комбинация с крайбрежни дюни. Гората се обитава от множество бозайници. Камчия е най-голямата българска река, директно вливаща се в Черно море. Тя е доста важна от фаунистична, екологична и природозащитна гледна точка.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 14 природни местообитания, 37 вида животни и един вид растение.

7. Защитена зона „Плаж Шкорпиловци”, код BG0000100

Характеристика

Това е най - дългият бряг на Черноморското крайбрежие с добре запазени дюни. Мястото е от значение за съществуването на безгръбначната фауна. Мотивация: А – защитени растения от Закона за биологичното разнообразие; В – включени Червената книга за България; С – Европейският списък; D – Балкански ендемични видове. Мястото определено е ценно и поради големият брой растения със статут на опазване и сравнително доброто състояние на тяхната популация.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 15 природни местообитания и 20 вида животни.

8. Защитена зона „Емона”, код BG0001501

Характеристика

Зоната има изцяло морски обхват с дълбочина на дъното 30-75 м. Дънните субстрати са сивочерни, сиви и сивозелени мекопластични теригенни тини с прослойки от черупчест детрит. Районът е един от най-представителните от българското Черноморие по отношение на биотопа „Сублиторални мидени банки върху седимент”, който в качеството си на биогенен риф, се явява подтип на местообитание 1170. Средообразуващият вид е черната мида *Mytilus galloprovincialis*, чиито индивиди се прикрепват един за друг чрез бисусни нишки и така изграждат биогенни рифове – мидени банки. Акваторията е местообитание на карагъзовите риби, като през пролетния сезон през нея се извършва размножителната миграция към реките, а след приключване на размножителния процес представителите на рода обитават акваторията, където активно се отхранват. Акваторията е постоянно местообитание и за двата целеви вида китоподобни *Tursiops truncatus* и *Phocoena phocoena*. Зоната обхваща 13% от националното покритие на мидените банки върху седимент. Наличните мидени банки се отличават със значителна площ, висока плътност на покритието, висока биомаса и голям среден размер (56.32 мм) на индивидите – индикатори за отлична представителност и добро състояние на съхранение на местообитанието. Районът е важен за опазване и поддържане на мидените банки в добро състояние, като перспективите за това са добри предвид на това, че акваторията е отдалечена от основния трансграничен източник на еутрофикация р. Дунав. Като местообитание на карагъзовите риби и китоподобните зоната е от висок клас по отношение на обилната трофична база и запазените екосистеми с богато биоразнообразие. Зоната осигурява миграционен път към местата за размножаване,

свързаност със съседните протежирани зони, предлага подходящи условия за отхранване и нарастване на индивидите и е отдалечена от традиционно използваните места за улов на карагъоз в крайбрежието. Значимост на акваторията за опазване на популациите на целевите видове китоподобни: за муткура – акваторията опазва около 6.6% от националната популация, а за афалата около 5% (изчислени на базата на потенциалните местообитания на видовете в продуктивната шелфовата зона).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са едно природно местообитание и 4 вида животни.

9. Защитена зона „Емине - Иракли”, код BG0001004

Характеристика

Мястото се състои от странични разклонения на планинската верига Стара планина с покрайнините ѝ, които се разпростират до Черно море при Нос Емине. Нивото на фрагментация на земята е ниско и естествени и полу-естествени местообитания покриват почти цялата територия на мястото. Единствената застроена територия е малкото селце Емона, разположено близо до носа, и малък комплекс с бунгала, разположен в близост до единственият естуар на територията на мястото – на плажа Иракли. Основните типове земеползване на територията на мястото са широколистни гори, пасищни територии обрасли с храсти, сухи ливади (код 6210), брегови местообитания и също така някои екстензивни, предимно изоставени земеделски земи (лозя, бадемове градини, малки изорани парцели). Възстановяването и поддържането на екстензивните селскостопански практики в изоставените земеделски земи е от огромно значение за опазването на основни типове местообитания на видове като *Elaphe sauromates*, *Testudo hermanni*, *Testudo graeca*. Повечето широколистни гори са термофилни дъбови гори от хабитатен тип с код 91M0 и по-малка територия е обхваната от местообитания с код 91AA, а в основната част от мястото при местата с по-висока надморска височина се срещат територии, заемани от

мезофилни гори, представляващи местообитания от тип 91S0 и 91G0. През централната част на мястото тече малка рекичка и образува единственият за територията на мястото малък естуар (код 1130) на плажа Иракли. По течението на реката се срещат лонгозни гори със смесени характеристики, преминаващи между местообитания с кодове 91A0 и 91F0. Крайбрежните местообитания са стръмни скали с ендемични видове от *Limonium spp.* (код 1240), почти навсякъде са представени участъци с едногодишна растителност върху морски крайбрежни наноси (код 1210), а в района на плажа Иракли се срещат бели дюни (код 2120) и ембрионични дюни (код 2110). Мястото граничи с друго място, предложено като потенциална защитена зона, намиращо се във вътрешността и разположено към западния планински масив част от Източна Стара Планина. Пясъчното дъно (1110) се простира до 1300 м от брега, а пред н. Емине до 2500 м към морето. Преобладават среднозърнестите и едрозърнестите пясъци.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 20 природни местообитания, 29 вида животни и един вид растение.

10. Защитена зона „Ахелой - Равда - Несебър”, код BG0000574

Характеристика

Защитената зона обхваща територии, заети от естествени обитания по двата бряга на р. Ахелой на юг от с. Александрово до вливането и в Черно море, пясъчните дюни на югозапад от гр. Несебър и част от акваторията на Черно море. Надморска височина е от 0 до 92 м, а средната 44 м. По-голямата част от защитената зона опазва основно обширни плитки заливи (код1160), други морски местообитания и няколко различни типа дюни. Една малка част от зоната е със запазени крайречни смесени гори от *Quercus robur*, *Ulmus laevis* и *Fraxinus excelsior* или *Fraxinus angustifolia* покрай големи реки (код 91F0). Малка част около устието на р. Ахелой е заета от селскостопански земи – ниви, лозя, градини и полета, а крайбрежната ивица -

предимно с псамофилна растителност. В района е осъществена интензивна залесителна дейност, като голяма част от дюнните са залесени с насаждения от тополи (*Populus*), акация (*Robinia pseudoacacia*), черен бор (*Pinus nigra*) и аморфа (*Amorpha fruticosa*). По бреговете на р. Ахелой все още са запазени стари тополи и тръстикови полета.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 13 природни местообитания и 18 вида животни.

11. Защитена зона „Поморие”, код BG0000620

Характеристика

Защитената зона обхваща в по-голямата си част Поморийско езеро - свръхсолено езеро с естествен произход - лагуна на морския бряг, част от територията на което е превърната в солници. От морето е отделено с пясъчна коса, като единствената му връзка с него е канал с шлюз. Основната част на Поморийското езеро е открита водна площ без растителност по бреговете. Солниците представляват множество хиперхалинни басейни със средна соленост на водата около 50 ‰. Басейните са отделени едни от друг с дървено-насипни диги, на места слабо обрасли с европейска солянка (*Salicornia europaea*). В отделни участъци около тях се среща халофитна тревна растителност главно от свит изворник (*Puccinellia convolute*), европейска солянка и др., както и плитководия с водолубива растителност по бреговете, където преобладават теснолистен папур (*Typha angustifolia*) и обикновена тръстика (*Phragmites australis*). Западно от езерото и в южната му част са разположени малки блата, обрасли изцяло с водолубива растителност, където освен теснолистния папур и обикновената тръстика се срещат широколистен папур (*Typha latifolia*) и езерен камъш (*Shoenoplectus lacustris*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 10 природни местообитания и 11 вида животни.

12. Защитена зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

Характеристика

Защитена Зона „Мандра - Пода” е разположена в предградията на втория по големина град на българското Черноморие – Бургас. Тя включва езеро Мандра заедно със заобикалящите го влажни земи. Езеро Мандра е разположено на брега на Черно Море и е най-южното от бургаските езера. Езерото е било бракично, но постепенно е превърнато в сладководно езеро. Между стената му и Черно Море има запазена лагуна включваща местностите Пода и Узунгерен. Защитена Зона “Мандра - Пода” включва също рибарници, разположени в северозападната част на езеро Мандра, в долината на юг от село Черни Врѳх. Близостта до индустриалната зона на Бургас е основният фактор на влияние. Основният хабитат в комплекса е самото езеро, със значителна открита повърхност на водата от около 1300 ха, и част с влаголюбива растителност по бреговете. Южният бряг е покрит от дъбови гори (*Quercus pedunculiflora*, *Quercus robur* и *Acer campestre*). Езерото е заобиколено от мезофилни поляни, където преобладаващите растения са *Festuca pratensis* и *Poa sylvicola*, халофитни тревисти места, доминирани от *Puccinellia convoluta*, храсталаци от *Paliurus spina-christi* и обработваема земя. Лагуната Пода е обрасла с блатна влаголюбива растителност. По-голямата част е покрита с *Phragmites australis* и *Typha sp.*, на места смесени с *Artemisia santonicum*, *Juncus maritimus* и *Bolboschoenus maritimus*. Плитките солени басейни са обрасли със *Salicornia europea*, а пясъчната ивица при морето – с *Leymus racemosus subsp. sabulosus*, *Gypsophilla trichotoma* и др. Зоната при Узунгерен е залив, който влиза навътре в сушата и бреговете му са покрити основно с тръстики и малка част – с дъбови гори.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 14 природни местообитания и 27 вида животни.

13. Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

Характеристика

Зоната обхваща малък морски залив и устието на Река Маринка, разположена на юг от село Крайморие. Пътят Бургас – Созопол пресича зоната. Устието е покрито с

големи и гъсти тръстикови масиви, доминирани от *Phragmites australis*, *Typha angustifolia* и *Shoenoplectus lacustris*. Дъното на залива е покрито с кална утайка, която образува обширни плитчини с дълбочина около 5 - 10 см (единствената брегова кална равнина в България). Брегът е пясъчна ивица с части, покрити с камъни. Околните склонове (на речната долина и залива) са покрити с гори и храсталаци от *Carpinus orientalis*, с някои средиземноморски елементи като *Colutea arborescens* и др.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 3 природни местообитания и 18 вида животни.

14. Защитена зона „Отманли”, код BG0001502

Характеристика

Зоната е изцяло морска, с площ 8.83 ха. Залив Отманли се намира в южната част на Бургаски залив, в непосредствена близост до Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, и се характеризира със смесени съобщества на морски тревы от родовете *Zostera* и *Zannichellia* върху пясъчно-черупчест субстрат. Обрастванията се простират в дълбочинния диапазон 1 - 5.5 (6) м като на места разпространението им е петнисто. През летния сезон прозрачността на водата е 2 - 3 м, максимум 4 м, а солеността - около 15‰. Районът се характеризира с еутрофни условия на водната среда, поради близостта на град Бургас. *Zostera marina* присъства в Червената Книга на Република България като застрашен вид (EN) по IUCN категоризация, също и в листата на Бернската конвенция. Отбелязано е присъствието на *Upogebia pusilla* - застрашен вид, включен в Червената книга на Черно море. Подводните ливади са структуроопределящо местообитание за морската част на зоната и все още се намират в сравнително добро състояние. Защитената акватория обхваща припл. 30% от подводните ливади на морски тревы по Южното черноморско крайбрежие на Р. България. Съществуването им е застрашено поради близостта на силно антропогенно повлиян район.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са едно природно местообитание и 4 вида животни.

15. Защитена зона „Плаж Градина - Златна рибка”, код BG0000146

Характеристика

Сухоземната част на зоната е комбинация от дълъг плаж с малки дюни и заливни гори. В морската част са включени островите Св. Иван и Св. Петър. На остров Св. Петър има фар с малки градини около него. Има няколко рибарски хижи на запад и една в източната част на острова. Завзет е от трънливи храсти, където се намират колонии на заека - подземник. На острова пасат крави и кози. Островът е изцяло рудерализиран. Наблюдават се многобройни заешки колонии. Само на крайбрежни скали (с наклон 30 - 90%) откъм морето може да се види крайбрежна скална растителност. Острова се използва от рибарите и за едnodневни посещения през лятото. Остров Св. Иван е изцяло рудерализиран, зает само от видове от *Chenopodiaceae*. Безводен остров, покрит с гуано от чайките с дебелина на слоя между 10 - 15 см. Място за размножаване. Само на крайбрежните скалисти разклонения са открити индивидуални представители на скални растения. Островът не се посещава. Зоната е под силен туристически натиск.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 11 природни местообитания и 12 вида животни.

16. Защитена Зона „Ропотамо”, код BG0001001

Характеристика

Зоната обхваща ниските и полегати странични дялове на Странджа с нейните покрайнини, спускащи се в Черно море. Територията е слабо фрагментирана, с малко постройки. Основното антропогенно въздействие е съществуващият път, който прекъсва важни екотони. Зоната включва обширни територии, покрити с дюни и малки площи облесени дюни между тях. Река Ропотамо образува красиво запазен естуар. Почти няма земеделски земи в зоната. Вътрешността е основно облесена. Между н. Агалина и Маслен нос клифовият бряг е със средна височина 11.1 м, изграден от магматични скали. Акумулативният бряг е разположен в централните части на неголемите заливи и е от два типа: лиманен тип - плаж Ропотамо и лагунен тип - плаж Дюни и плаж Аркутино. На морското дъно се наблюдават скални банки, изградени от вулканични скали, на разстояние от 600 м до 2200 м от бреговата линия, с относителна височина от 5 м до 12.5 м. На плажовите ивици и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци. Между Маслен нос и н. Царево брегът е изграден от метаморфозирани утаечни скали, варовити пясъчници и варовик (полуостровите Приморско и Китен). Преобладава клифовият бряг със средна височина 11 - 13 м. Акумулативният бряг е лиманен тип - обхваща плажовете Приморско, Атлиман и Китен, и лагунен тип при плаж Стомопло. Скалното дъно, изградено от варовити пясъчници и мергелно-варовит комплекс, се разкрива непосредствено пред брега за абразионния тип бряг и достига от 600 м до 2200 м от бреговата линия. Скалните банки имат височина над морското дъно от 3 м до 10 - 15 м и достигат дълбочина до -40 м. На плажа и подводния брегови склон преобладават среднозърнести пясъци

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете, описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Опазване и поддържане на биологичното разнообразие в района, като предпоставка за стабилността на екосистемите, осигуряващи благоприятния природозащитен статус и жизнеспособността на популациите на видовете, обект на опазване.

- Природосъобразно ползване на природните ресурси и устойчиво развитие на общностите, гарантиращо благоприятния природозащитен статус на видовете, обект на опазване.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 33 природни местообитания и 47 вида животни.

17. Защитена Зона „Странджа”, код BG0001007

Характеристика

Странджа се характеризира с голямо разнообразие на местообитанията. Растителността в ЗЗ „Странджа” се отнася към широколистните листопадни гори на умерения климат, широко разпространена в Европа, но в Странджа едификаторите и доминантите са от евксинската и субевксинската флора или са със значимо присъствие на такива флорни елементи. Съществено място заемат съобществата от средиземноморски и субсредиземноморски тип растителност: термофилни дъбови гори с подлес от вечнозелени склерофилни храсти. Ксеротермните тревни съобщества, заемащи обширни площи по крайбрежието и в западната част на парка, се отнасят към производната растителност, тъй като са формирани на мястото на унищожени в миналото гори. Откритите пространства са представени с мезотермни ливади, пасища, горски поляни, смесени със степни растителни съобщества. Поречията са обрасли с крайбрежни храсталаци и горска растителност, главно бяла върба (*Salix alba*), тритичинкова върба (*S. triandra*) и елша (*Alnus glutinosa*) и периодично заливани участъци с хигрофитна и хидрофитна растителност. За приустийните части на реките Велека и Резовска са много характерни крайречните (лонгозни) гори с преобладаване на полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*). Сравнително малък е относителният дял на крайбрежните скали и пясъчни плажове с псамофитна растителност, както и на земеделските площи. Защитената зона се характеризира с много добре съхранени хабитати от дъбови гори, съчетани с естуари и стръмни скали, важни места за хранене и размножаване на прилепите и други дребни бозайници. Зоната включва значителни територии гори – 91M0, 91S0, 91F0, 91E0. Това е най-важната зона за опазването на типа природно местообитание 91S0. Зоната е важна по отношение на географската кохерентност за устията (1130), белите дюни (2120) и сивите дюни (2130). Дюните (кодове 2120 и 2130) са под формата на тясна ивица край плажовете – основно в близост до устията на реките. В зоната има две големи и две малки устия (1130). По-голямата част от крайбрежната ивица е заета от местообитание тип 1240 Стръмни морски скали, обрасли с ендемични видове *Limonium*. По-голямата част от вътрешността на зоната е заета от гори. Земеделските земи са разпръснати в някои от долините и около селата. Това е най-важното място, на което се среща южна блатна костенурка (*Mauremys caspica*) в Черноморския район. Важна е също така за *Emys orbicularis*, *Bombina bombina*, *Testudo hermanni*, *Testudo graeca*, *Elaphe sauromates*, *Lutra lutra* и *Vormela peregusna*. Една от двете зони в южната част на Черноморското крайбрежие (между пристанище Бургас и Турция), в които се срещат размножаващи се популации на шипобедрената и шипоопашатата костенурки на брегови местообитания. Зоната включва нефрагментирани местообитания на вълка, но понастоящем видът е само маргинално представен – зоната цели възстановяването на естествения ареал на вида. Мястото е важно и за съхранението на безгръбначната фауна.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, както и на популациите на видовете, описани по-долу, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са 33 природни местообитания и 46 вида животни.

Б) Защитени зони по Директивата за птиците

1. Защитена Зона „Дуранкулашко езеро”, код BG0002050

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 3355.98 ха (от тях 28.9% морска акватория).

Крайморско лиманно сладководно до бракично езеро с естествен произход и значителни обраствания от водолюбива растителност. Разположено е в Североизточна България в район със сарматски варовици, на 6 км от границата с Румъния, източно от едноименното село. Заобиколено е с обработваеми земи и степни територии. Пясъчни дюни и плажна ивица го отделят от морето на изток. Сред югозападната открита езерна акватория са разположени 2 острова, единият от които е археологически обект. Водният баланс на езерото се определя главно от подземните води и валежите. При силно вълнение през пясъчната коса е възможно навлизане на морска вода в езерото. Основни местообитания са откритите водни площи и обширните масиви от висша водолюбива растителност покриващи предимно северната (Орловото блато) и югозападната (Ваклинския ръкав) част на езерото, както и блатото от югоизточната му страна. Сред тях доминират обикновената тръстика (*Phragmites australis*), теснолистният (*Typha angustifolia*), широколистният папур (*Typha latifolia*) и триръбестият камъш (*Shoenoplectus triqueter*). Около югозападната част на езерото са обособени храстови асоциации от драка (*Paliurus spina-christi*), обикновен глог (*Crataegus monogyna*), шипка (*Rosa canina*) и изкуствено създадени насаждения от топола (*Populus sp.*), полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), мъждрян (*Fraxinus ornus*), махалебка (*Prunus mahaleb*). Сред водолюбивата растителност във Ваклинския ръкав на езерото има естествено появили се групи от бяла върба (*Salix alba*).

В Дуранкулашкото езеро и прилежащите му територии са установени около 260 вида птици. Дуранкулашкото езеро е място от световно значение за водолюбивите птици през зимата, главно поради големите струпвания на гъски. Заедно с голямата белочела гъска (*Anser albifrons*), тук в значителни количества зимува световно застрашената червеногуша гъска (*Branta ruficollis*). По време на миграция е установено и водното шаварче (*Acrocephalus paludicola*), което е застрашено от изчезване в света. В по-малки количества, както през зимата, така и по време на миграция са отбелязани

тръноопашатата потапница (*Oxyura leucocephala*) и кърдроглавият пеликан (*Pelecanus crispus*). Средиземноморският буревестник (*Puffinus yelkouan*) ползва крайбрежните морски води пред езерото като място за хранене. Езерото е едно от най-важните в страната места за гнезденето на червената чапла (*Ardea purpurea*), морския дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*), тръстиковия блатар (*Circus aeruginosus*), кафявокрилия огърличник (*Glareola pratincola*), средната пъструшка (*Porzana parva*), белочелата рибарка (*Sterna albifrons*) и вечерната ветрушка (*Falco vespertinus*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

2. Защитена Зона „Шабленски езерен комплекс”, код BG0000156

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 3174.93 ха. (от тях 20.3% морска акватория).

Комплексът включва Шабленското езеро и Шабленската тузла, разположени върху сарматски варовици в Североизточна България, на 5 км североизточно от град Шабла. С името Шабленско езеро се обединяват две близкостоящи крайбрежни лиманни езера - Шабленско и Езерецко, свързани помежду си с изкуствено прокопан канал. На изток езерото е отделено от морето с 30 - 50 м пясъчна ивица. Езерото е в границите на правителствената резиденция. Шабленската тузла е полусолена лагуна, разположена на 1.5 км югоизточно от езерото и отделена от морето с високи дюни. Бреговете на езерото са обрасли с обширни масиви главно от тръстика (*Phragmites australis*) с участие на теснолистен (*Typha angustifolia*) и широколистен папур (*Typha latifolia*), брегова острица (*Carex riparia*) и др. Тръстиковите масиви представляват основното местообитание в комплекса. Значителни по размери са и откритите водни площи. Захранването на езерото става изключително от подземни води. Северно от Шабленското езеро се намират неголеми изкуствени насаждения от бяла акация (*Robinia pseudoacacia*) и американския ясен (*Fraxinus americana*), а от юг - тополови култури. В Шабленската тузла преобладава откритата водна площ, като водолюбивата растителност заема сравнително тясна ивица покрай брега. Важно местообитание са и обраслите с псамофитна растителност дюни и пясъчен плаж.

Комплексът има значение за световно застрашената червеногуша гъска (*Branta ruficollis*) през зимата, като заедно с Дуранкулашкото езеро приемат почти цялата ѝ световна популация. През този сезон тук се наблюдават също големи концентрации на голямата белочела гъска (*Anser albifrons*) и единични екземпляри световно застрашената малка белочела гъска (*A. erythropus*). Този факт определя мястото като едно от най-важните зимовища на тези видове гъски в света. Езерото е едно от местата в страната със значителни струпвания на поен лебед (*Cygnus cygnus*) и зеленоглава патица (*Anas platyrhynchos*) през зимата. Езерният комплекс е важна миграционна станция за щъркелоподобните, гъскоподобните и дъждосвирицоподобните птици. През есенно-зимния сезон тук се наблюдават редица застрашени видове, като къдроглавия пеликан (*Pelecanus crispus*), малкия корморан (*Phalacrocorax pygmeus*), малката белочела гъска, белооката (*Aythya nyroca*), тръноопашатата (*Oxyura leucocephala*) потапница и големия креслив орел (*Aquila clanga*). Езерото е едно от най-важните места в страната за опазването на гнездящите тук морски дъждосвирец, кафявокрил огърличник (*Glareola pratincola*), кокилобегач (*Himantopus himantopus*), белочела рибарка (*Sterna albifrons*) и вечерна ветрушка (*Falco vespertinus*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

3. Защитена Зона „Калиакра”, код BG0002051

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 16171.7788 ха (от тях 34.28% морска акватория).

Зоната е разположено в Североизточна България и носи името на едноименния нос, който се намира в границите ѝ. Обхваща най-източната част от Добруджанското плато и е с надморска височина от 0 до 150 м. На запад граничи с град Каварна, на север със селата Раковски, Хаджи Димитър и Свети Никола. На североизток следва пътя с. Свети Никола – с. Камен бряг – с. Тюленово до нос Шабла и обхваща бреговата ивица с прилежащата плитка морска акватория от нос Шабла до пристана на град Каварна. В границите му попадат също и село Българево и курорта Русалка. Бреговата ивица се характеризира с отвесни скални масиви на височина до 100 м с пещери и скални ниши. Растителността се характеризира главно с преобладаване на тревните

фитоценози и оскъдно участие на дървесни и храстови видове. Тя се развива върху плитка почва и почти разкрита основна варовикова скала. В района между с. Българево, нос Калиакра и местността Ени кулак се намират последните и най-добре запазени степни местообитания в България. Те са резултат от съчетанието на специфичен релеф, почви и климатични условия и е особено важно да бъдат запазени, тъй като поддържат характерни видове от степния биом. Повечето от растенията принадлежат към ксеротермния тип формации.

В Калиакра се намира последното голямо и сравнително добре запазено степно местообитание в Добруджа. Тук обитават характерни степни видове: совоок дъждосвирец (*Burhinus oedicnemus*), късопръста (*Calandrella brachidactyla*) и дебелоклюна чучулиги (*Melanocorypha calandra*), 4 вида каменарчета, розов скорец (*Sturnus roseus*), като първите три вида са с най-високи числености в страната. Почти цялата гнездова популация на черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*) е концентрирана на територията на Калиакра. Скалистите морски брегове се обитават от средния корморан (*Phalacrocorax aristotelis*). С откритите биотопи са свързани и редица хищни птици, като белоопашатия мишелов (*Buteo rufinus*), сокола орко (*Falco subbuteo*), късопръстия ястреб (*Accipiter brevipes*), бухала (*Bubo bubo*) и др. Зоната е от значени по време на миграцията, тъй като е разположен на втория по големина прелетен път в Европа – *Via Pontica*. Над Калиакра всяка есен преминават значителни количества реещи се и грабливи птици. В района на Калиакра зимуват значителни количества водолюбиви птици, основно гъски, които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района, за да се хранят в нивите във вътрешността.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

4. Защитена Зона „Белите скали”, код BG0002097

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 4163.06 ха (от тях 41% морска акватория).

Зоната се намира в Североизточна България на Черноморското крайбрежие между Балчик и Каварна. Обхваща част от Добруджанското плато, клифовия бряг и

прилежащата му плитка морска акватория. На север граничи с пътя Балчик - Каварна. Най-южната част от Добруджанското плато южно от пътя за Каварна е покрита със сухолюбива степна тревна растителност. Брегът е отвесен с няколко тераси. Проязан е от дълбоки дерета и долове с храсти и широколистни гори. По-ниските части са обрасли с ксерофилни и степни съобщества от тънкожилест пелин (*Artemisia lerchiana*), житняк (*Agropyron pectiniforme*). Горните тераси са обрасли с мезоксеротермни тревни съобщества от луковична ливадина (*Poa bulbosa*), пасищен райграс (*Lolium perenne*) и троскот (*Cynodon dactylon*). Бреговата ивица е тясна. Има множество сипеи, свлачища и обрушвания, причинени от ерозионните сили на морето. Близко до Балчик има лиманно езеро - Балчишката тузла. Тузлата е частично обрасла с крайбрежна растителност с преобладаване на тръстика (*Phragmites australis*).

Белите скали са важно място за миграцията на реещите се птици като щъркели, пеликани и грабливи птици, особено за белия щъркел (*Ciconia ciconia*) и обикновения мишелов (*Buteo buteo*). Грабливите птици често пренощуват в района. Белите скали са едно от най-важните места в страната за опазването на гнездящите тук полска бърбрия (*Anthus campestris*), късопръста чучулига (*Calandrella brachydactyla*), ястребогушо коприварче (*Sylvia nisoria*) и черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*). Района поддържа представителни гнездови популации на дебелоклюната чучулига (*Melanocorypha calandra*), черночелата сврачка (*Lanius minor*) и ястребогушото коприварче (*Sylvia nisoria*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

5. Защитена Зона „Батова”, код BG0002082

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 3819.5163 ха. (от тях 0.8% морска акватория).

Батова се разполага в Североизточна България, северно от Варна, и обхваща поречието на река Батова и по-голямата част от Франгенското плато, включително бреговата ивица от Албена до Златни пясъци и прилежащата и плитка морска акватория. На север граничи със селата Соколник, Одърци, Храброво, Ляхово и Оброчище, на изток с черноморското крайбрежие южно от курорт Албена до Златни

пясъци. От Златни пясъци на югозапад границата преминава по ръба на платото северно от село Каменар, и кварталите на град Варна – Винаца, Владиславово и Аксаково. При село Изворско върви на север през Новаково и Дебрене до Соколник. В границите на мястото се срещат няколко типа местообитания, от които с най-голяма площ са горските – широколистни гори от цер (*Quercus cerris*), благун (*Q. frainetto*) и обикновен габър (*Carpinus betulus*), и обработваемите площи. Останалата част от територията е заета от открити тревни пространства, обрасли на някои места с храстова растителност, пасища, ливади, овощни градини и лозя. Последните са разположени около селищата. В района на устието на река Батова е разположен резерват Балтата, съхраняващ естествена лонгозна гора и блатни и мочурни хигрофитни формации. Лонгозната гора е основно от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), полски бряст (*Ulmus minor*), дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), полски клен (*Acer campestre*) и черна елша (*Alnus glutinosa*) с подлес от глог (*Crataegus monogyna*), обикновен дрян (*Cornus mas*) и кучешки дрян (*Cornus sanguinea*), в комбинация с мезофилна и хигрофитна тревна растителност (Бондев, 1991). Типични за гората са лианите и увивните растения като повет (*Clematis vitalba*), скрипка (*Smilax exelsa*), гърбач (*Periploca graeca*) и др.

Батова представлява комплекс с различни по характер местообитания, в която са характерни както типични горски видове, така и водолюбиви птици и птици, обитаващи земеделски площи. Най-важната характеристика на мястото е неговото географско положение на западно-черноморския прелетен път Via Pontica. През Батова преминава най-концентрирания поток от мигриращи щъркели и пеликани в Североизточна България, като в долината между Добруджанското и Франгенското плато те набират височина, а над самото плато летят ниско. Тук са отчетени най-големи количества на мигриращи розови пеликани (*Pelecanus onocrotalus*) и жерави (*Grus grus*) по Северното Черноморие. По време на миграция грабливите птици редовно нощуват в горите на Батова. Крайбрежните части на мястото са от ключово значение за миграциите на значителни количества чайки буревестници (*Larus canus*). Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района на Батова, основно гъски (*Anser albifrons*), които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района за да се хранят в нивите във вътрешността. Батова е едно от най-важните места в страната от значение за опазването на гнездящите тук среден пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*) и полубеловрата мухоловка (*Ficedula semitorquata*). В значителни количества в района гнездят още зеленият кълвач (*Picus viridis*), черногърбото каменарче (*Oenathe pleschanka*), късопръстата чучулига (*Calandrella brachydactyla*), големият маслинов присмехулик (*Hippolais olivetorum*) и др.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

6. Защитена Зона „Галата”, код BG0002060

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 8043.6122 ха (от тях 25.6% морска акватория).

Галата се намира в Североизточна България, южно от град Варна. Обхваща източната част на Момино плато. Територията му е заключена между бреговата ивица на Черно море (от южната част на Варненския залив - квартал Аспарухово, едноименния нос и квартал Галата, до Змийски нос и къмпинг Рай) на изток и главен път Е87 (Варна-Бургас) в участъка с. Близнаци – с. Приселци – разклон кв. Аспарухово от запад. На север мястото граничи с пътя за квартал Аспарухово и вилна зона. Мястото е разположено на варовиково плато, прорязано от дълбоките дерета на няколко реки. Северната му част е по-висока. Крайбрежието там е със стръмни земни и скални брегове и свлачища. В южната по-ниска част има пясъчни ивици и крайморски гори. Основно местообитание в района на Галата са широколистните гори от цер (*Quercus cerris*) и благуи (*Quercus frainetto*), които заемат половината от общата му площ. Другата половина е заета от крайбрежни морски води (25%), обработваеми площи, тревни пространства с доминиране на ливадна власатка (*Festuca pratensis*), броевичеста ливадина (*Poa sylvicola*) и др., на места с храсти и ниски дървета.

Галата обхваща най-дългата неповлияна от човека крайбрежна ивица по българското Черноморие, поради което е едно от най-важните места в страната за средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*), за който се счита, че гнезди тук. През гнездовия период и по време на миграция крайбрежните морски води осигуряват значителен хранителен ресурс за рибарките и чайките, включително тънкоклюната чайка (*Larus genei*), гривестата рибарка (*Sterna sandvicensis*) и речната рибарка (*Sterna hirundo*). Тези видове се струпват в значителни количества, следвайки рибните пасажи. Галата е разположена на миграционния път Via Pontica и над крайбрежните и част редовно прелитат значими количества реещи се мигриращи птици, основно щъркели. По крайбрежието по време на миграция се наблюдават също и лопатарки (*Platalea leucorodia*) и блестящи ибиси (*Plegadis falcinellus*). Крайбрежните гори представляват подходящи местообитания за гнездене на представителни популации на полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), сивия кълвач (*Picus canus*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*) и горската чучулига (*Lullula arborea*). Мозаечните местообитания от пасища и храсталаци поддържат добри популации на градинската овесарка (*Emberiza hortulana*). Крайбрежните скални и подобни на степ местообитания поддържат представителна гнездова популация на черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

7. Защитена Зона „Комплекс Камчия”, код BG0002045

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 10300.5608 ха (от тях 7.7% морска акватория).

Природният комплекс “Камчия” е разположен на около 25 км южно от град Варна. Той обхваща крайречни заливни гори, известни под наименованието “български лонгоз” около устието и долното течение на река Камчия, обширни пясъчни дюни и плажна ивица, храстови и тревни съобщества, сладководни блата и морска акватория, както и прилежащи рибарници. Много характерни са разположените в гората заблатени територии - Мазния азмак и Лесинския азмак, които са останки от стари речни ръкави, естествено свързани с реката. Към комплекса е включено и бившето Старооряховско блато, югозападно от резервата, превърнато в обработваеми земи. През зимата и пролетта тук се образуват обширни разливи, привличащи големи количества водолюбиви птици. Основното местообитание в комплекса е лонгозната гора от полски ясен (*Fraxinus oxycarpa*), дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), полски бряст (*Ulmus minor*), полски клен (*Acer campestre*) и черна елша (*Alnus glutinosa*), с подлес главно от обикновен глог (*Crataegus monogyna*), обикновен дрян (*Cornus mas*) и кучи дрян (*Cornus sanguinea*), често в съчетание с мезофилна и хигрофитна тревна растителност. Характерни тук са псевдолианите, представени от повет (*Clematis vitalba*), скрипка (*Smilax exelsa*), гърбач (*Periploca graeca*) и др. Заблатените територии сред гората, както и няколкото малки блата между нея и пясъчните дюни са обрасли главно с тръстика (*Phragmites australis*) и теснолистен папур (*Typha angustifolia*). Храстовите съобщества са съставени главно от драка (*Paliurus spina-christi*), обикновен глог (*Crataegus monogyna*), птиче грозде (*Ligustrum vulgare*). Пясъчните дюни са покрити с псамофитни (сухоустйчиви) тревни съобщества с преобладаване главно на класник (*Leymus racemosus*), песьчар (*Ammophilla arenaria*), борзеанов игловръх (*Alyssum borseanum*) и др.

Лонгозните заливни гори на Камчия са представителни за Европа. Горската екосистема е уникална по отношение на растителността, структурата и специфичните екологични условия. Този тип гори са разпространени само на Балканите и Камчийския лонгоз е най-голямата и запазената от тях. В комплекса гнездят в значителна численост сивия кълвач (*Picus canus*), черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*) и полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), поради което мястото

е едно от най-важните за тези видове в Европа. Полубеловратата мухоловка е представена тук с най-плътната си популация в България. Комплексът е едно от трите места по българското черноморско крайбрежие, където гнезди морския орел (*Haliaeetus albicilla*). Камчия се намира на миграционния път Via Pontica и разнообразието от птици по време на прелет тук е много голямо. Горските масиви се използват за почивка от големи количества грабливи птици. Ежегодно по време на миграциите могат да се наблюдават прелитащи ята бели щъркели (*Ciconia ciconia*), къдроглави пеликани (*Pelecanus crispus*) и розови пеликани (*Pelecanus onocrotalus*), както и ливаден дърдавец (*Crex crex*), представители на чапловите, дъждосвирцовите и пойните птици. Разливите югозападно от резервата имат особена стойност като зимовище на пойния лебед (*Cygnus cygnus*), голямата бяла чапла (*Egretta alba*) и червеногушата гъска (*Branta ruficollis*). През зимата в неголеми количества в района се задържа малкият корморан (*Phalacrocorax rugosus*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

8. Защитена Зона „Камчийска планина”, код BG0002044

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 88897.231 ха (от тях 3.1% морска акватория).

Камчийска планина формира северната част на крайморския дял на Стара планина. На изток граничи със Черно море, на север достига до долината на река Камчия, на запад и северозапад границата ѝ е река Луда Камчия, а на юг достига до река Двойница и седловината, отделяща я от Еминската планина. Надморската ѝ височина е от 0 м при Черно море, до 627 м в западната част (връх Каменяк). Основните местообитания са горските, представени от чисти дъбови и букови гори и смесени широколистни гори с преобладаване на цер (*Quercus cerris*), благун (*Quercus frainetto*), горун (*Quercus dalechampii*), източен бук (*Fagus orientalis*), мизийски бук (*Fagus sylvatica*), сребролистна липа (*Tilia tomentosa*). Около 40% от горите са издънкови. Сред горските масиви, главно около селищата, са разпръснати обработваеми земи и ливади с ксеротермни тревни съобщества с преобладаване на белизма (*Dichanthium ischaetum*), луковична ливадина (*Poa bulbosa*) и др. Разпръснато

разположени скални масиви се намират главно в западната част на планината. По-големите реки в района са Луда Камчия, Двойница и Елешница.

Камчийска планина е разположена на прелетния път Via Pontica и има международно значение за прелитащите над нея реещи се птици: щъркели, пеликани и грабливи птици. Мигриращите птици се концентрират да преминават Стара планина именно в тази част, поради това, че е най-ниската и лесна за преминаване преграда. Гористата част се използва главно от мигриращите грабливи птици, за хранене и нощуване. Районът на язовир Цонево е един от малкото в страната където гнезди орелът рибар (*Pandion haliaetus*). Камчийска планина е едно от най-значимите места в страната за осояда (*Pernis apivorus*), малкия креслив орел (*Aquila pomarina*), малкия орел (*Hieraetus pennatus*), ловния сокол (*Falco cherrug*), горската чучулига (*Lullula arborea*), козодоя (*Caprimulgus europaeus*), полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), както и за четири вида кълвачи. По време на миграция и зимуване в язовирите на Камчийска планина се струпват значителни количества водолюбиви птици, които спират там по пътя си към влажните зони на юг от Стара планина. Там е установен да зимува също и световно застрашеният кървоглав пеликан (*Pelecanus crispus*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

9. Защитена Зона „Емине”, код BG0002043

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 66750.515 ха (от тях 26.4% морска акватория).

Зоната обхваща най-източните части на Стара планина от село Паницово на запад до нос Емине на изток. На север се простира до долината на река Двойница, а на юг достига до селищата Ахелой и Каблешково, като обхваща и северната част на Бураския залив. При нос Емине брегът е стръмен скалист. Самият бряг представлява тясна чакълеста ивица, над която се издига стръмна до отвесна скала, на места обрасла с храсталаци. В района преобладават ксеротермни тревни съобщества от белизма, луковична ливадина и др. На места по склоновете и овразите са разпръснати храсталаци предимно от драка, както и вторични гори от дъб (*Quercus* spp.).

Планинската част е покрита предимно с широколистни гори. В равнината част преобладават селскостопанските земи, с отделни части от естествена растителност и малки влажни зони. 26% от площта на мястото е заета от плитките води на северната част на Бургаския залив.

Емине също е разположено на прелетния път Via Pontica и има международно значение за прелитащите над него пеликани, щъркели и грабливи птици. Мигриращите птици се концентрират да преминават Стара планина именно в тази част, поради факта, че е сравнително най-ниската и лесна за преминаване преграда. Щъркелите и пеликаните често летят направо през Бургаския залив. Гористата част се използва от мигрантите – главно грабливите птици за хранене и нощуване. Равнинните части южно от планинските склонове се използват от нощувалите и прелитащите мигранти за набиране на височина. Значителни количества бели щъркели и пеликани прелитат и над акваторията, пресичайки Бургаския залив. Крайбрежните скали и акваторията на Емине са едни от малкото в България, където постоянно се среща средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). Емине е едно от най-важните места в страната от значение за този вид, както и за големия маслинов присмехулник (*Hippolais olivetorum*), горската чучулига (*Lullula arborea*), полубеловратата мухоловка (*Ficedula semitorquata*), средния пъстър кълвач (*Dendrocopos medius*), малкия креслив орел (*Aquila pomarina*), късопръстия ястреб (*Accipiter brevipes*), черногърбото каменарче (*Oenanthe pleshanka*), речната рибарка (*Sterna hirundo*) и белочелата рибарка (*Sterna albifrons*). През зимата в крайбрежните морски води се концентрират значими количества черногуши гмуркачи (*Gavia arctica*), кафявоглави потапници (*Aythya farina*) и други водолюбиви птици.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

10. Защитена Зона „Поморийско езеро”, код BG0000152

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 921.528 ха (от тях 13.4% морска акватория).

Поморийското езеро е свръхсолено езеро с естествен произход - лагуна на морския бряг, част от територията на което е превърната в солници. От морето е

отделено с пясъчна коса, като единствената му връзка с него е канал с шлюз. Устието на река Ахелой, разположено северно от езерото, също е включено към мястото тъй като редовно се ползва от водолюбивите птици. Езерото се намира на около 25 км северно от Бургас, непосредствено до шосето за Варна и до северната част на град Поморие. Основната част на Поморийското езеро е открита водна площ без растителност по бреговете. Солниците представляват множество хиперхалинни басейни със средна соленост на водата около 50%. Басейните са отделени едни от други с дървено-насипни диги, на места слабо обрасли с европейска солянка (*Salicornia europaea*). В отделни участъци около тях се среща халофитна тревна растителност главно от свит изворник (*Puccinellia convolute*), европейска солянка и др., както и плитководия с водолюбива растителност по бреговете, където преобладават теснолистен папур (*Typha angustifolia*) и обикновена тръстика. Западно от езерото и в южната му част са разположени малки блата, обрасли изцяло с водолюбива растителност, където освен теснолистния папур и обикновената тръстика се срещат широколистен папур (*Typha latifolia*) и езерен камъш (*Shoenoplectus lacustris*).

Поморийското езеро е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбивы птици по българското черноморско крайбрежие. Езерото е едно от най-важните места в страната за гнезденето на саблеклюна (*Recurvirostra avocetta*), кокилобегача (*Himantopus himantopus*), белочелата рибарка (*Sterna albifrons*), речната рибарка (*Sterna hirundo*), гривестата рибарка (*Sterna sandvicensis*) и на морския дъждосвирец (*Charadrius alexandrinus*). Езерото също е разположено на миграционния път Via Pontica и е ключово място за почивка по време на прелет на значителни количества дъждосвирици, гмуркачи, гмурци и др. През зимата тук редовно се концентрира 1% от черноморската популация на немия лебед (*Cygnus olor*). По време на миграция и през зимата в Поморийското езеро се срещат още малкият корморан, къдроглавият пеликан, белооката потапница, тръноопашатата потапница (*Oxyura leucocephala*) и ливадният дърдавец.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

11. Защитена Зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 6139.1738 ха (от тях 3.4% морска акватория).

Комплексът Мандра - Пода обхваща Мандренското езеро с околните му влажни зони. Мандренското езеро е разположено на Черноморския бряг и е най-южното от Бургаските езера. Североизточната му част се намира непосредствено до Бургас. Езерото е било полусолено, но е превърнато в сладководен язовир. Между стената му и Черно море е запазена лагуна, обхващаща местностите Пода и Узунгерен. Към комплекса се отнасят и каскадовидно разположените рибовъдни басейни в северозападната част на езерото в долината южно от село Черни връх. Основно местообитание в комплекса е езерото със значителна открита водна площ (около 1300 ха), стояща вода и участъци с водолюбива растителност по бреговете. По южния бряг са разположени гори, главно от дръжкоцветен дъб (*Quercus pedunculiflora*), летен дъб (*Quercus robur*) и клен (*Acer campestre*). Около езерото са разположени мезофилни ливади с преобладаване на ливадната власатка, броеничеста ливадина (*Poa sylvicola*) и др., халофитни тревни съобщества с преобладаване на свит изворник (*Puccinellia convolute*), храсталаци, главно от драка и обработваеми земи. Лагуната в местността Пода е обрасла с блатна и мочурна хигрофитна растителност. Най-голяма площ заема обикновената тръстика и папурът, на места примесени със сантоников пелин (*Artemisia santonicum*), морска дзука (*Juncus maritimus*) и морски болбосхъонус (*Bolboschoenus maritimus*). Плитките соленоводни участъци са обрасли с европейска солянка, а пясъчната ивица до морето - с пясъчен класник (*Leymus racemosus* subsp. *sabulosus*), тройно вилужна мишорка (*Gypsophilla trichotoma*) и др. Местността Узунгерен представлява дълбоко вдаден в сушата залив, по-голямата част от бреговете на който са обрасли с тръстика и папур, а незначителна част - с дъбова гора.

Мандра - Пода е част от Бургаския езерен комплекс – един от трите най-значими комплекси от влажни зони за концентриращи се водолюбивы птици по българското черноморско крайбрежие. Комплексът Мандра - Пода е от международно значение за гнезденето на лопатарката (*Platalea leucorodia*) и саблеклюна (*Recurvirostra avosetta*), като за бялата лопатарка местността Пода е единственото гнездовище по Черноморското ни крайбрежие. Комплексът е едно от трите места по българското черноморие, където гнезди морския орел (*Haliaeetus albicilla*). Езерото е част от миграционния път Via Pontica, по който преминават големи числености от къдроглавия и розовия пеликан, белия и черния щъркел (*Ciconia nigra*), както и грабливи птици. По време на прелет е установяван и изключително редкият световно застрашен вид тънкоклюн свирец (*Numenius tenuirostris*). Малкият корморан, къдроглавият пеликан и белооката потапница редовно използват езерото като място за почивка както по време на миграция, така и по време на зимуване, като се струпват в международно значими количества. На територията на комплекса, главно по време на миграция се срещат още белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) и ливадният дърдавец. Мандра - Пода е от международно значение и за зимуването на до 69000 водолюбивы птици от 82 вида. Особено значими са струпванията на големия корморан, голямата бяла чапла, пойния лебед (*Cygnus cygnus*), голямата белочела гъска, кафявоглавата потапница, качулатата потапница, както и на 2 световно застрашени вида - червеногушата гъска и тръноопашата потапница.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

12. Защитена Зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 190 ха (от тях 52.2% морска акватория).

Малък морски залив при устието на река Маринка, разположен южно от село Крайморе, в непосредствена близост до шосето от Бургас за Созопол. Приустийната част на реката е с обширни и плътни тръстикови масиви с преобладаване на обикновена тръстика, теснолистен папур и езерен камъш. Дъното на залива пред самото устие е покрито с тинести наноси, образуващи обширни плитчини с дълбочина 5 - 10 см (единственото в България крайморско тинно поле). Брегът представлява пясъчна ивица, на места с каменисти участъци. Склоновете на речната долина и залива са обрасли с гори и храсти от келяв габър (*Carpinus orientalis*) със средиземноморски елементи, като плюскач (*Colutea arborescens*) и др.

Ченгене скеле е от международно значение за гнездящите тук малък корморан и блестящ ибис. Тук няколко пъти е бил наблюдаван световно застрашеният и изключително рядък тънкоклюн свирец (*Numenius tenuirostris*). Този вид е наблюдаван в природата само 415 пъти от началото на миналия век до 1993 г. Мястото е от голямо значение и за мигриращите птици, особено за дъждосвиркоподобните (*Charadriiformes*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

13. Защитена Зона „Бакърлъка”, код BG0002077

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 33507.8919 ха (от тях 62.6% морска акватория).

Бакърлъка е разположен на южното Черноморско крайбрежие и обхваща най-вдадената в морето част на Бургаския залив. Носи името на рида Бакърлъка (Меден рид), югозападно от град Созопол. По-голямата част от площта му представлява морска акватория, обхващаща южната част на Бургаския залив, Созополски залив и залив Кавациите, включително няколко острова, както и част от териториалните води на България на няколко километра от брега от Поморие до Аркутино. Територията му се простира от долината на Росенска река на запад и обхваща земите на изток до морето, включително и цялата брегова ивица от залив Ченгене скеле до блатото Аркутино. Срещат се няколко типа местообитания, като най-голяма площ заемат широколистните гори от благун (*Quercus frainetto*) със средиземноморски елементи, откритите пространства с ксеромезотермна тревна растителност с преобладаване на белизма, луковична ливадина, пасищен райграс и др., както и земеделските земи. Бреговата ивица се характеризира с поредица от дълбоко врязани в сушата заливи, плажове, крайбрежни скали и дюни обрасли с псамофитна растителност от класник (*Leymus racemosus*), песъчар (*Ammophylla areanria*) и др.

Бакърлъка е своеобразно място с тесен фронт на миграция, където потоците от мигриращи щъркели и пеликани излизат на сушата, след като са пресекли Бургаския залив директно от нос Емине и най-източните части на Стара планина. Над морето щъркелите летят ниско и над сушата използват термалите, за да набират височина. През пролетта щъркеловите ята използват пасищата и нивите източно от рида Бакърлъка за нощуване. Значителни количества грабливи птици също се концентрират по време на миграция в района, като се придържат по-навътре в сушата и летят над рида, като го използват и за нощуване. Бакърлъка е едно от най-важните места в страната за гнездящите тук среден пъстър кълвач, голям маслинов присмехулик и голяма пъструшка (*Porzana porzana*). Мястото е типично и за срещащия се тук средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). На островите Свети Иван и Петър гнезди най-голямата в страната колония на сребрилата чайка (*Larus cachinnans*), разположена извън наслените места по кайбрежието. Ястребогушото коприварче и градинската овесарка имат представителни гнездови популации в района. През зимата морските заливи предоставят убежище и храна на значителни количества водолюбивы птици, включително черновратия (*Gavia arctica*) и червенорватия (*Gavia stellata*) гмуркач и голямата бяла чапла.

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.
- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.
- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

14. Защитена Зона „Комплекс Ропотамо”, код BG0002041

Характеристика

Зоната е обявена по Директива 2009/147/ЕО за опазване на дивите птици. Тя е с площ 3857.7485 ха (от които 17.2% морска акватория).

Комплекс Ропотамо се намира на 50 км южно от Бургас и обхваща лиманната част и заливната тераса на река Ропотамо, естествени заливни гори, пясъчни дюни, пясъчна ивица и дълбоко разчленено крайбрежие със скалисти носове, издадени в морето, тесни дълбоки заливи, остров Св Тома, блатата Алепу, Аркутино и Стамополу. На юг и югоизток комплексът включва планински хребети със скали и широколистни гори. Комплексът разполага с голямо разнообразие от биотопи. Значителен елемент са крайбрежните блатата с водолюбива растителност с преобладаване на *Phragmites australis*, *Typha angustifolia*, *Typha latifolia*, *Shoenoplectus litoralis* и т.н., както и такива с хидрофитна растителност - *Nymphaea alba*, *Hydrocharis morsus-ranae*, *Lemna gibba* и т.н. Доста характерна за комплекса е лимана на река Ропотамо с нейната водолюбива растителност и хидрофити, включително посочените по-горе видове, крайречните заливни гори с *Fraxinus oxycarpa*, *Ulmus minor*, *Alnus glutinosa*, *Crataegus monogyna*, със значително участие на видове лиани. Широколистните гори са представени главно от дъбови гори от *Quercus frainetto* със средиземноморски елементи или смесени с *Q. pubescens*, *Q. virgiliana* и др. Крайбрежната част е заета от дюни с псамофитна тревна растителност главно от *Ammophilla arenaria*, *Pancratium maritimum* и т.н., вторични храстови и тревни съобщества с преобладаване на *Paliurus spina-chris*, *Artemisia maritima*, *Artemisia campestris*, *Festuca vaginata* и т.н. На някои места морския бряг е скалист, с много ниши, подводни пещери и морски заливи.

Комплекс Ропотамо е едно от най-важните места в страната като гнездовище на група от видове, силно привързани към разнообразните типове местообитания на територията му – средиземноморския буревестник, голямата пъструшка (*Porzana porzana*), средната пъструшка (*Porzana parva*), червената чапла, гривестата чапла (*Ardeola ralloides*) и полубеловратата мухоловка. Комплекс Ропотамо е едно от трите гнездови находища на морския орел по българското Черноморие. През

размножителния период, по време на миграция или зимуване са установени застрашени видове като малкият корморан, къдроглавият пеликан, мраморната патица (*Marmaronetta angustirostris*), белооката потапница, морският орел, степният блатар (*Circus macrourus*), големият креслив орел (*Aquila clanga*), царският орел (*Aquila heliaca*), белошипата ветрушка (*Falco naumanni*) и ливадният дърдавец. Значителна е ролята на комплекса като междинна станция при миграция на птиците. Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач, кафявоглавата потапница (*Aythya farina*), червеноклюната потапница (*Netta rufina*) и сивата патица (*Anas strepera*).

Цели на опазване:

- Запазване на площта на природните местообитания и местообитанията на видове и техните популации, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

- Запазване на естественото състояние на природните местообитания и местообитанията на видове, предмет на опазване в рамките на защитената зона, включително и на естествения за тези местообитания видов състав, характерни видове и условия на средата.

- Възстановяване при необходимост на площта и естественото състояние на приоритетни природни местообитания и местообитания на видове, както и на популации на видовете, предмет на опазване в рамките на защитената зона.

Предмет на опазване:

Предмет на опазване в зоната са видове птици, включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС), както и редовно срещащи се мигриращи видове птици, които не са включени в Прил. 2 на Закона за биологичното разнообразие (Прил. I на Дир.79/409/ЕЕС).

V. ОПИСАНИЕ И АНАЛИЗ НА ВЕРОЯТНОСТТА И СТЕПЕНТА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕ НА МОРСКАТА СТРАТЕГИЯ ВЪРХУ ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

V.1. Описание и анализ на въздействието върху типове природни местообитания и видовете – предмет на опазване в защитените зони

За определяне степента на въздействието са възприети четири степени за оценка, което позволява да се отчетат различните параметри на значимостта на въздействието:

- **без въздействие (0)** - не се засягат типове природни местообитания, видове и техните местообитания, които са предмет на опазване в защитената зона.

- **незначително въздействие (1)** - въздействие, което ще бъде краткосрочно и/или ще засегне незначителна площ от природно местообитание или вид, и засегнатата площ/част от популация е достатъчно малка, за да не предизвика промяна във функциите и/или структурата на природното местообитание/популация на вида в границата на защитената зона.

При все това тези въздействия се вземат под внимание и по експертна оценка могат да се предложат мерки за да се предотвратят или смекчат, когато е възможно.

- **средно въздействие (2)** - въздействие, което ще бъде дългосрочно и/или ще засегне значителна площ от природно местообитание или вид, но няма да промени функциите и/или структурата на природното местообитание/популация на вида в границата на защитената зона.

Тези въздействия се отчитат и в комбинация с други фактори, които са задължителни при определянето на смекчаващите мерки с цел предотвратяване или намаляване на въздействието.

- **значително въздействие (3)** - въздействие, което ще бъде дългосрочно и/или ще засегне значителна площ от съответното природно местообитание/вид и би могло да промени функциите и/или структурата на природното местообитание/популация на вида в границата на защитената зона.

При значително въздействие задължително се прилагат адекватни, изпълними и контролируеми мерки за смекчаването му. В случай, че оценката на ефекта от прилагането им покаже, че степента на въздействие не се променя, се предлагат и разглеждат алтернативни решения.

Сами по себе си мярка 8 „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация“ и мярка 20 „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)“ са насочени към подобряване на състоянието на морската среда, което би довело да положителен ефект и за защитените зони, съдържащи морска акватория. По-долу са разгледани очакваните отрицателни въздействия, които е възможно да настъпят единствено в случай, че при несъобразено с характеристиките на мерките прилагане зоните за драгиране, депониране на драгажни маси или използване на бийм трал бъдат определени така, че да засегнат защитени зони от мрежата Натура 2000.

А) Защитени зони по Директивата за местообитанията

1.А.1. Защитена зона „Езеро Дуранкулак”, код BG0000154

Морската част на зоната обхваща 74.5% от площта ѝ (3762.84 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (526.8 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.68736 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00005 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур или Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са предмет на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района, направени през 2007 г. от специалисти на ИБЕИ-БАН, показаха наличието му в зоната около н. Сивриборун - Дуранкулак. Липсват данни за площта, подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове. Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Сублиторални (покрити от морска вода през цялото време) пясъчни, пясъчно-глинести и пясъчно-тинести плитчини, с растителност принадлежаща към класа *Zosteretea marinae* или лишени от растителност. Растителността е предимно съобщества на *Zostera marina*, формираща гъсти подводни ливади (много рядко и ограничено – *Zostera noltii*), сред които понякога се срещат и морски макрофитни водорасли. Дълбочината на водата е до 10 м. Местообитанието обхваща I и частично II етаж от фотофилния хоризонт на сублиторала. Местоположението, площта и формата на плитчините са непостоянни, а прозрачността на водата е ниска (Кавръкова и кол. 2009).

При последната ревизия на местообитанието са разграничени 7 основни подтипа на основата на средообразуващите или доминантни видове макрофити или макрозообентос, чиято природозащитна ценност е определена като национално конзервационно значими подтипове (Годорова и кол. 2012). Тези подтипове са както следва:

- Подводни ливади с морски треви
- Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*
- Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*
- Чисти пясъци с *Arenicolla marina* и *Callianassa spp.*
- Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*
- Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*
- Органогенни пясъци и чакъли

С ограниченото разпространение са обособени 2 допълнителни подтипа:

- Инфралиторални чакъли и камъни
- Пясъци със *Solen marginatus*

В зоната липсва подтип „Подводни ливади от морски треви” (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (52.68 декара) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на

потенциални зони за депониране и тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Местообитанията на скални субстрати се явяват под формата на различни структури на релефа на морското дъно - скални банки (рифове), структурни тераси и свлачищни валове, върху които се развиват разнообразни фито- и зообентосни организми. Местообитанието на кафявите, червените и зелените макроводорасли се явява подтип на местообитание скални рифове, което съдържа следните други подтипове (Годорова и кол. 2012):

Медиолиторални скали

- Медиолиторални скали с морски жълъди и черни миди
- Горен медиолиторал с *Chthamalus stellatus*, *Melaraphe neritoides* и *Ligia italica*
- Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*.
- Медиолиторални скали с *Corallina*, *Nemalion*, *Scytosiphon*

Сублиторални скали

- Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*
- Асоциация на *Cystoseira crinita* f. *bosphorica*
- Асоциация на *Cystoseira barbata*
- Инфралиторални скално дъно с *Ulva spp.* - *Cladophora spp.*
- Асоциация на *Phyllophora crispa* в долния инфралиторал
- Инфра- и циркалиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*
- Скално дъно с миди каменопробивачи
- Меки скали с *Pholas dactylus* и *Barnea candida*
- Твърди скали с *Petricola lithophaga*
- Животински обраствания върху скално дъно
- Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)

Сублиторални мидени банки върху седимент

Площта на местообитание 1170 в границите на зоната не е определяно. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната. Липсват данни за присъствие на подтип Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (липсват данни за площта) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*)

Това е най-малобройният черноморски делфин (Kleinenberg 1956; Birkun 2006), което се дължи на крайбрежния му начин на живот, големите размери (средна дължина на тялото 2.3 м и тегло 119 кг.) и слабата плодовитост (Вълканов и кол. 1978; Големански 2011). Черноморската популация обитава крайбрежните области като типична бентосна форма и рядко се среща навътре в морето на дълбочини повече от 200 m. Последните наблюдения са свързани най-вече със северното ни Черноморие (Големански 2011). Общият размер на популацията е неизвестен, но се предполага, че възлиза на няколко хиляди екземпляра (Birkun 2006; Birkun 2012). Афалата е бентосноядна и затова – на практика, е крайбрежна форма. Десет вида риби са установени в храната на черноморската афала (освен с бентосни, по време на сезонните рибни миграции, се храни с пелагични риби – хамсия, карагъоз). Живее до 25 - 30 години. Бременност – 12 месеца. Ражда 1 малко. Лактационният период е 4 - 17 месеца. Женските стават полово зрели на 5 - 6 години и по-късно, мъжките на 8 - 12 години (Големански 2011).

1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Най-дребният вид от черноморските делфини със средна дължина на тялото 1.3 м и тегло 50 кг. (Вълканов и кол. 1978). Обитава крайбрежните шелфови води до 2 - 3 мили от брега (Големански 2011). Няма реална оценка за размера на популацията на вида в Черно море, но се предполага, че възлиза на няколко хиляди екземпляра, с тенденция към намаляване (Birkun & Frantzis 2008) Храни се с дребна пелагична (хамсия, трициона, меджид) и придънна риба (попчета), както и с миди, скариди и други бентосни безгръбначни животни (Tomilin 1957; Вълканов и кол. 1978; Големански 2011). Продължителността на живот е от 8 до 12 г. Женските и мъжките индивиди достигат полова зрялост на възраст около 3 - 4 г., бременността трае 9 - 11 месеца, като женската ражда едно, рядко две малки. Лактационният период продължава до 6 месеца, след което малкото преминава към самостоятелно хранене (Вълканов и кол. 1978).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (37.63 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако

депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*)

Карагъозът е **проходна** риба от сем. Селдови (Clupeidae) – приспособен е да живее и в сладки, и в солени води. Разпространен е в Черно и Азовско море. За размножаване навлиза в реките Дунав, Днепър, Днестър, Дон, Южен Буг. Основните местообитания на вида са открито море и постоянни реки (размножителен ареал). Образува 2 биологични форми: едра и дребна. Едрата, която достига размери над 20 cm, расте по-бързо, по студенолюбива е и навлиза по-рано в реките. Продължителността на живота на карагъоза е 7 - 8 г. Възрастните индивиди са хищници. Хранят се със стадни риби като хамсия, трицона, атерина и други видове, и по-малко с висши ракообразни. По време на размножаването в реките карагъозът не се храни. Размножителният период е от средата на април до края на юли, максимум през втората половина на май. Обикновено хвърля хайвера си на 500 - 600 km от устието на реките, на порции. Хайверът е плаващ и се носи по течението на реката. Новоизлюпените рибки се хранят в реките с планктонни ракообразни и водорасли.

4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Харипът е **проходна** риба от сем. Селдови (Clupeidae). Разпространен е в Черно, Азовско и Каспийско море. За размножаване навлиза в реките. Основните местообитания на вида са открито море и постоянни реки. Среща се и в морски плитчини и заливи. Достига полова зрялост на 2 години. Отлага хайвера си през април - юни при температура на водата 14 - 24 °C. Яйцата се носят от течението като бавно падат към дъното, където протича развитието им. Храни се с дребни риби, ларви на

насекоми, планктонни ракообразни, червеи, хайвер на други риби. По време на размножаването не се храни.

Очаквани въздействия върху морските видове риби:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т.3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.2. Защитена зона „Езеро Шабла - Езерец”, код BG0000621

Морската част на зоната обхваща 65.0% от площта ѝ (1705.29 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (309.31418 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.90294 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.99388 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района г. от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова и кол 2012). Липсва подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната не е установен подтипът на местообитание 1110 „Подводни ливади на морски треви“. За останалите подтипове липсват данни за картиране и оценка на площите.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (3.09 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Площта на местообитание 1170 в границите на зоната не е определяно. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната. Липсват данни за присъствие на подтип Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (липсват данни за площта) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от

преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на местообитания* - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (17.05 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.3. Защитена зона „Комплекс Калиакра”, код BG0000573

Морската част на зоната обхваща 90.5% от площта ѝ (39591.76 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (3205.89 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (0.19857 ха), 1160 Обширни плитки заливи (67.20734 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (12067.06), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (3.53026 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района г. от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова и кол 2012). Липсва подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140, 1160 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтипове „Подводни ливади от морски треви“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*“ (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (32.06 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Асоциация на *Phyllophora crispa* в долния инфролиторал“, „Инфра- и циркулитрални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“. Няма данни от картирания за присъствието и площите на отделните подтипове на това местообитание в зоната.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (120.67 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от

преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на местообитания* - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (395.91 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.4. Защитена Зона „Аладжа банка”, код BG0001500

Предмет на опазване в ЗЗ са 2 природни местообитания – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (126.75 ха) и 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (522.26 ха), и видовете 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В тази зона не е представен подтип „Подводни ливади с морски тревни” (Тодорова и кол. 2012; Първоначална оценка по РДМС 2013). Липсват подробни данни от картиране и присъствие на другите подтипове. Засегнатите площи ще включват представените подтипове на местообитанието, описани чрез видовете зообентос.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (1.27 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната е представен подтип „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*“, на базата на точкови данни и без оценка на площите му (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (5.2226 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (6.6965 ха) от местообитанията на видовете - на практика територията на цялата зона.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична евтрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.A.5. Защитена зона „Галата”, код BG0000103

Морската част на зоната обхваща 79% от площта ѝ (1455.95 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1014.11 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (5.6018 ха), 1160 Обширни плитки заливи (5.35827 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (201.61), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 1160 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната е установено присъствието на подтиповете „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*“, „Чисти пясъци с *Arenicolla marina* и *Callianassa spp.*“, „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*“, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*“.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (10.14 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от

преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Инфра- и циркулиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“ и „Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)“.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (2.01 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (14.56 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkin 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Хариц, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на

33. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от 33, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.6. Защитена зона „Камчия”, код BG0000116

Морската част на зоната обхваща 5.8% от площта ѝ (749.36 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (220.93 ха), 1130 Естуари (1.39 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.9 ха), 1160 Обширни плитки заливи (2.66 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване. В съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1170. Въпреки това, данните от проучванията в района от специалисти на ИБЕИ-БАН и ИО-БАН показват наличието му в зоната (Тодорова и кол 2012).

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1130, 1140 и 1160 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Няма информация за подтиповете на местообитание 1110, налични в зоната.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (2.2 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на 33, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Липсва подробно картиране, както и описание на съществуващите подтипове.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (7.49 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в 33

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.7. Защитена зона “Плаж Шкорпиловци”, код ВG0000100

Морската част на зоната обхваща 21.8% от площта ѝ (1117.39 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (900.0646 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (6.09952 ха), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.9995 ха), и видовете:

1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Не са налични данни за подтиповете на местообитанието в зоната.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (9 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралирането да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (11.17 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkin 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. *Безпокойство*

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier& Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на местообитания*

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. *Увреждане на местообитания*

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. *Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ*

Не се очаква.

4. *Увреждане на трофичната база*

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т.3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и

скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.8. Защитена зона „Емона”, код BG0001501

Предмет на опазване в ЗЗ е 1 природно местообитание – 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (55345.28 ха - територията на цялата зона), и видовете 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Липсват данни от картиране и площите на подтипове на местообитанието.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (553.4528 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралирането да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения..

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (553.4528 ха) от местообитанията на видовете - на практика територията на цялата зона.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.9. Защитена зона „Емине - Иракли”, код BG0001004

Морската част на зоната обхваща 45.7% от площта ѝ (7675.13 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4846.01 ха), 1130 Естуари (0.11282 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (9.80474 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (745.39), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.63183 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1130, 1140 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната отсъства подтип „Подводни морски ливади” (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla*”, „Чисти пясъци с *Arenicollina marina* и *Callianassa spp.*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (48.46 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на

потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Въпреки, че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*”, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, „Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, „Меки скали с *Pholas dactylus*”.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (7.45 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (76.75 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birgum 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Хариц, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на

33. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от 33, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.10. Защитена зона „Ахелой - Равда - Несебър”, код BG0000574

Морската част на зоната обхваща 81.1% от площта ѝ (3185.92 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (1884.44388 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.69962 ха), 1160 Обширни плитки заливи (1188.64922 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (3.21734), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.98209 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140, 1160 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната не е установено присъствието на подтип „Подводни морски ливади”, (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове липсват данни за разпределението и площите им.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (18.84 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на 33, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Въпреки, че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*.

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на природни местообитания*

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (0.03 ха) от местообитанието.

2. *Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове*

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на местообитания* - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (31.86 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. *Увреждане на местообитания*

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. *Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ*

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. *Увреждане на трофичната база*

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. *Безпокойство*

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.11. Защитена зона „Поморие”, код BG0000620

Морската част на зоната обхваща 54.1% от площта ѝ (1128.07 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (851.78377 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (8.89942 ха), 1160 Обширни плитки заливи (317.15131 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (8.96614), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (1.00087 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140, 1160 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

Липсват данни за разпределението и площите на подтипове на местообитанието.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (8.51 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчавачи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Въпреки, че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за типичните подтипове, както и на съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (0.089 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. *Унищожаване на местообитания* - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (11.28 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkin 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkin 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.12. Защитена зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

Морската част на зоната обхваща 3.4% от площта ѝ (208.73 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (166 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (3.1 ха), 1160 Обширни плитки заливи (202.09 ха). В зоната липсват морски видове, предмет на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 1160 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип “Подводни ливади от морски тревя”. Липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (1.66 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1.А.13. Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

Морската част на зоната обхваща 52.2% от площта ѝ (99.18 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1160 Обширни плитки заливи (102.21308 ха). В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. Въпреки, че в съществуващия стандартен формуляр не е отчетено наличието на местообитание 1110, за него има литературни данни (Тодорова и кол. 2012).

Поради отдалечеността му от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитание 1160 - разположено на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип “Подводни ливади от морски тревя”, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове, както и за общата площ на местообитанието в зоната.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се

извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1.А.14. Защитена зона „Отманли”, код BG0001502

Предмет на опазване в ЗЗ е 1 природно местообитание – 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (8.83 ха - територията на цялата зона), и видовете 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната е представен само подтип „Подводни ливади с морски треви” на местообитание 1110, който заема цялата площ на зоната.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (0.0883 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (0.0883 ха) от местообитанията на видовете - на практика територията на цялата зона.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчавачи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.15. Защитена зона „Плаж Градина - Златна рибка”, код ВG0000146

Морската част на зоната обхваща 82.95% от площта ѝ (1033.43 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (933.65 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (4.49 ха), 1160 Обширни плитки заливи (258.32 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (95.92), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1140 и 1160 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната има установени находища на подтип „Подводни ливади от морски треви”, липсва информация за присъствие или отсъствие на други подтипове (Първоначална оценка по РДМС 2013).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (9.34 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от

преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

В зоната има установени находища на подтип „Инфралиторално скално дъно с многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*“, „Инфра- и циркулиторални скали с обрастване от черни миди *Mytilus galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*“.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (0.96 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (10.33 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birgum 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Хариц, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на

33. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от 33, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.16. Защитена Зона „Ропотамо”, код BG0001001

Морската част на зоната обхваща 89.9% от площта ѝ (88191.68 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (4749.1 ха), 1130 Естуари (10.12449 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.1769 ха), 1160 Обширни плитки заливи (131.36215 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (61360.45), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (0.7305 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1130, 1140, 1160 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната се намира обширна територия, заета от подтип „Подводни морски ливади” на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Тинести пясъци с *Upogebia pusilla* и *Callianassa candida*”, „Чисти пясъци с *Arenicollina marina* и *Callianassa spp.*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (47.49 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на 33, както и в по-отдалечени райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на

потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Въпреки, че местообитание 1170 е съобщено в стандартния формуляр на зоната, липсват данни за картиране на разпределението и площите на типичните подтипове. Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *S. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове „Асоциация на *Cystoseira barbata*”, „Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, „Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)”. Върху скалните рифове в района е открит и проучен уникален по биоразнообразие, състояние и обхват за българската акватория на Черно море биотоп на сциофилни макроводорасли подтип „Долен инфралиторал със сциофилна асоциация на *Phyllophora crispa*”. Това е рядък биотоп, срещащ се само в чисти и прозрачни води на дълбочина по-голяма от -10 м, и поради това с високо природозащитно значение в национален и регионален мащаб (Тодорова и кол. 2012).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (613.6 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (881.92 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier & Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофикация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаваци мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

1.А.17. Защитена Зона „Странджа”, код BG0001007

Морската част на зоната обхваща 24.5% от площта ѝ (37617.59 ха). В нея са представени следните типични морски местообитания: 1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини (2835.81 ха), 1130 Естуари (20.3347 ха), 1140 Тинесто-песъчливи крайбрежни площи, които не са покрити или са едва покрити от морска вода (7.5664 ха), 1160 Обширни плитки заливи (591.12514 ха), 1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (35009.05), 8330 Подводни или частично подводни морски пещери (6.6206 ха), и видовете: 1349 Афала (*Tursiops truncatus*), 1351 Муткур (*Phocoena phocoena*), 4125 *Alosa immaculata* и 4127 *Alosa tanaica*, които са обект на опазване.

Поради отдалечеността им от потенциални места за депониране или тралиране, не се очаква въздействие върху местообитания 1130, 1140, 1160 и 8330 - разположени на крайбрежието.

1110 Постоянно покрити от морска вода пясъчни и тинести плитчини

В зоната отсъства подтип „Подводни морски ливади” на местообитание 1110 (Тодорова и кол. 2012). За останалите подтипове има косвени данни за наличието на „Пясъци и тинести пясъци с *Chamelea gallina*”, „Едри и средни плитки пясъци с *Donax trunculus*“, „Дребни и средни пясъци с *Lentidium mediterraneum*”, но липсват данни за разпределението и площите им.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1110. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (28.36 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаваци мерки: Да не се допускат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите на ЗЗ, както и в по-отдалечени

райони с преобладаващи посоки на водните течения към зоната. При определяне на потенциални зони за депониране или тралиране да се ползва опита на специалисти по хидродинамика и измерване на скорост и посока на морски течения.

1170 Съобщества с кафяви, червени и зелени водорасли по скалисти морски дъна (Рифове).

Има сведения за наличието на подтип „Сублиторални мидени банки върху седимент“ с площ от 8% от националната площ на този подтип. Предвид благоприятните екологични условия и много добро общо екологично състояние на екосистемите, по експертна оценка мидените банки се намират най-малко в добро състояние на съхранение. Освен мидените банки върху седимент, зоната съдържа почти пълния комплекс от подтипове на местообитание 1170 с висока природозащитна ценност като обраствания на многогодишни кафяви водорасли от р. *Cystoseira*, асоциация на червени сциофилни водорасли *Phyllophora crispa*, остраци, мидени обраствания и други животински обраствания (Тодорова и кол. 2012). Съобщено е наличието на типичните съпътстващи видове като *C. barbata*, *M. galloprovincialis* и *Mytilaster lineatus*, съответно свързани с подтипове “Асоциация на *Cystoseira barbata*”, “Долен медиолиторал с *Mytilaster lineatus* и *Mytilus galloprovincialis*”, “Биогенни рифове изградени от *Ostrea edulis* (острак)”, “Меки скали с *Pholas dactylus*”. Липсват данни за картиране на разпределението на отделните подтипове.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на природни местообитания

Резултат от затрупване или увреждане на дънния субстрат, който е ключов елемент на природно местообитание 1170. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (350.09 ха) от местообитанието.

2. Увреждане на природни местообитания и местообитания на видове

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ с биогенни елементи и замърсители от приоритетния списък по описаните по-горе механизми. Въздействие е възможно дори и ако депонирането или тралирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната поради процесите на пренос от преобладаващите локални течения към границите на зоната. Въздействието ще е незначително при отчитане на посоката и скоростта на теченията.

Смекчаващи мерки: (вж. местообитание 1110).

1349 Афала (*Tursiops truncatus*) и 1351 Муткур, Морска свиня (*Phocoena phocoena*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания - чрез процесите на затрупване или увреждане по описаните по-горе механизми. Въздействието ще е значително при засягане на площ над 1% (376.18 ха) от местообитанията на видовете - на практика цялата морска територия на зоната.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на китообразните, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако

депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Влошаването на качествата на местообитанията може да усилва естествената податливост на китоподобните към заболявания предизвикващи смъртност, напр. причинени от токсични замърсители и/или инфекциозни заболявания (Birkun 2002).

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. водещо до унищожаване трофичната база на делфините в тези зони. Резултатът ще е миграция на китоподобните от тези ареали към по дълбоките води или други части на басейна.

Въздействието може да е значително.

5. Безпокойство

Установено е, че в присъствието на плавателни съдове/съоръжения делфините напускат съответния район и мигрират към по-дълбоки води (Birkun 2002; Lammers 2004; Gannier& Petiau 2006). Въздействието може да е значително.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

4125 Карагъоз, Дунавска скумрия (*Alosa immaculata*) и 4127 Харип, Резовски карагъоз (*Alosa tanaica*)

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква, тъй като двата вида са пелагични.

2. Увреждане на местообитания

Депонирането или тралирането ще доведе до увеличаване суспендирана материя във водния стълб – основното местообитание на двата вида селдови риби, и ще реализира въздействията, описани по-горе в т. 3. Въздействие е възможно дори и ако депонирането се извършва извън, но в близост до границите на зоната. Въздействието ще е незначително.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква.

4. Увреждане на трофичната база

Депонирането на драгажни маси върху морското дъно или тралирането могат да доведат до процеси на вторична еутрофизация във водния стълб, хипоксия в придънните слоеве и въздействия описани по-горе в т. 3. Слабо въздействие може да се

очаква върху ювенилни риби, които обитават крайбрежни морски води и се хранят с планктонни безгръбначни.

Възрастните индивиди са хищници и обитават откритите морски води, където не се очаква да бъдат обект на такова въздействие.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

Б) Защитени зони по Директивата за птиците

1.Б.1. Защитена зона „Дуранкулашко езеро”, код BG0002050

Средиземноморският буревестник ползва крайбрежните морски води пред езерото като място за хранене. Зимуващите ята от гъски (голяма белочела и червеногуша), които ползват в повечето случаи езерото за почивка и пренощуване, понякога могат да се наблюдават и в крайбрежните морски води (при по-силна ловна преса в езерото). Други видове, които могат да бъдат наблюдавани в крайбрежната морска част са поен лебед, тръноопашата потапница, белоока потапница, голям гмурец, качулата потапница, малък корморан и др.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.2. Защитена зона „Шабленски езерен комплекс”, код BG0000156

Зимуващите ята от гъски (голяма и малка белочела и червеногуша), които ползват в повечето случаи езерото за почивка и пренощуване, понякога могат да се наблюдават и в крайбрежните морски води (при по-силна ловна преса в езерото). Други видове, които могат да бъдат наблюдавани в крайбрежната морска част са поен

лебед, тръноопашата потапница, белоока потапница, голям гмурец, качулата потапница, малък корморан и др.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.3. Защитена зона „Калиакра”, код BG0002051

В района на Калиакра зимуват значителни количества водолюбиваи птици, основно гъски, които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района за да се хранят в нивите във вътрешността. Към зимуващите в крайбрежната морска част можем да причислим следните видове птици: голяма белочела гъска (до 30000 зимуващи индивиди), червеногуша гъска (до 11000 зимуващи индивиди), гмуркачи, лиска (до 1500 зимуващи индивиди), кафявоглава потапница (до 860 зимуващи индивиди), корморани (до 500 зимуващи индивиди), чайка буревестница (до 11000 зимуващи индивиди), поен лебед (до 50 зимуващи индивиди), зеленоглава патица (до 30 зимуващи индивиди) и др.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.4. Защитена зона „Белите скали”, код BG0002097

В зоната не са наблюдавани морски птици или ако има такива, то те са в минимални числености. Поради това не се очакват въздействия.

1.Б.5. Защитена зона „Батова”, код BG0002082

Крайбрежните части на мястото са от ключово значение за миграциите на значителни количества чайки буревестници (*Larus canus*). Значителни количества водолюбиви птици презимуват в района на Батова, основно гъски (*Anser albifrons*) (до 650 зимуващи индивиди), които се задържат от декември до март. Те нощуват в морето и ежедневно прелитат над района за да се хранят в нивите във вътрешността. Към зимуващите в крайбрежната морска част можем да причислим още следните видове птици: черногуш гмуркач (до 2 зимуващи индивиди), лиска (до 160 зимуващи индивиди), голям корморан (до 29 зимуващи индивиди), черноврат гмурец (до 150 зимуващи индивиди), поен лебед (до 17 зимуващи индивиди) и други по-малочислени видове.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътноста на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.6. Защитена зона „Галата”, код BG0002060

Галата обхваща най-дългата неповлияна от човека крайбрежна ивица по българското Черноморие, поради което е едно от най-важните места в страната за средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*), за който се счита, че гнезди тук. През гнездовия период и по време на миграция крайбрежните морски води осигуряват значителен хранителен ресурс за рибарките и чайките (2500-3000 зимуващи индивиди), включително тъноклюната чайка (*Larus genei*), гривестата рибарка (*Sterna sandvicensis*) и речната рибарка (*Sterna hirundo*). Тези видове се струпват в значителни

количества, следвайки рибните пасажи. Към зимуващите в крайбрежната морска част можем да причислим още следните видове птици: зеленоглава патица, голяма белочела гъска (171 зимуващи индивиди), лиска (до 920 зимуващи индивиди), кафявоглава потапница, звънарка, поен и ням лебед, черногуш гмуркач, голям корморан (до 66 зимуващи индивиди), гмурци, среден нирец.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.7. Защитена зона „Комплекс Камчия”, код BG0002045

По-голяма част от зимуващите видове птици се съсредоточават в разливите на реката. Видове птици, които могат да бъдат наблюдавани и в крайбрежната морска част са поен лебед (до 330 зимуващи индивида), лиска (до 90 зимуващи индивиди), голяма белочела гъска (до 38 зимуващи индивиди), кафявоглава потапница (до 3200 зимуващи индивиди), качулата потапница (до 900 зимуващи индивид), чайка буревестница (до 2000 зимуващи индивид), голям корморан (до 50 зимуващи индивиди), среден нирец (до 100 зимуващи индивиди) и др.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.8. Защитена зона „Камчийска планина”, код BG0002044

В зоната не са наблюдавани морски птици или ако има такива, то те са в минимални числености. Поради това не се очакват въздействия.

1.Б.9. Защитена зона „Емине”, код BG0002043

Крайбрежните скали и акваторията на Емине са едни от малкото в България, където постоянно се среща средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). През зимата в крайбрежните морски води се концентрират значими количества черногуш гмуркач (до 150 индивида), кафявоглава потапница (до 100 индивида), зимно бърне (до 370 зимуващи индивида), зеленоглава патица (до 1000 индивида), голяма белочела гъска (до 1000 индивида), поен лебед (до 70 индивида), лиска (до 2500 индивида), голям корморан (до 800 индивида) и други водолюбивы птици.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.10. Защитена зона „Поморийско езеро”, код BG0000152

През зимата и по време на прелета в крайбрежните морски води, езерото и солниците се концентрират значими количества от ням лебед (до 200 индивида), кафявоглава потапница (до 1500 индивида), червеногуша гъска (до 500 индивида), зеленоглава патица (до 500 индивида), качулата потапница (до 100 индивида), голяма белочела гъска (до 120 индивида), поен лебед (до 70 индивида), лиска (до 9000 индивида), голям корморан (до 800 индивида), малък гмурец (до 200 индивида) и други водолюбивы птици.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.11. Защитена зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

През зимата и по време на прелета в крайбрежните морски води, езерото и другите влажни зони се концентрират значими количества от поен лебед, кафявоглава потапница, червоногуша гъска, зеленоглава патица, качулата потапница, голяма белочела гъска, лиска, голям корморан, малък гмурец и други водолюбивы птици.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.12. Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

През зимата и по време на прелета в крайбрежните морски води се концентрират значими количества от ням лебед (до 100 индивида), кафявоглава

потапница (до 250 индивида), зеленоглава патица (до 300 индивида), качулата потапница (до 200 индивида), лиска (до 3500 индивида), голям корморан (до 170 индивида) и други водолюбива птици.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчавачи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.13. Защитена зона „Бакърлъка”, код BG0002077

Мястото е типично за срещания се тук средиземноморския буревестник (*Puffinus yelkouan*). На островите Свети Иван и Петър гнезди най-голямата в страната колония на сребрилата чайка (*Larus cachinans*). През зимата морските заливи предоставят убежище и храна на значителни количества водолюбива птици, включително черногуш гмуркач (до 50 индивида), кафявоглава потапница (120 индивида), ням лебед (90 индивида), до 1900 лиски, речна чайка (до 90 индивида), качулат корморан (до 160 индивида), голям корморан (до 390 индивида), черноврат гмурец (до 60 индивида).

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

1.Б.14. Защитена зона „Комплекс Ропотамо”, код BG0002041

Комплекс Ропотамо поддържа значителни зимуващи популации на черногушия гмуркач, кафявоглавата потапница, червеноклюнатата потапница и сивата патица. През зимата морските заливи предоставят убежище и храна на значителни количества водолюбиви птици, включително черногуш гмуркач, кафявоглава потапница, ням лебед, лиска, речна чайка, качулат корморан, голям корморан.

Очаквани въздействия:

1. Унищожаване на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици, посочени по-горе.

2. Увреждане на местообитания

Не се очаква въздействие. Засягат се единствено бентосни местообитания, които не се използват от видовете птици посочени по-горе.

3. Смъртност на индивиди от животински видове, предмет на опазване в ЗЗ

Не се очаква въздействие.

4. Увреждане на трофичната база

Резултат от повишаване мътността на морската вода и замърсяването ѝ, може да доведе до повишена смъртност на рибите. Въздействието ще е незначително върху рибоядните видове птици.

Смекчаващи мерки: да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ.

V.2. Описание и анализ на въздействието върху целостта на защитените зони с оглед на техните структура, функции и природозащитни цели (загуба на местообитания, фрагментация, обезпокояване на видове, нарушаване на видовия състав, химически, хидрогеоложки и геоложки промени и др.).

A) Защитени зони по Директивата за местообитанията

2.А.1. Защитена зона „Езеро Дуранкулак”, код BG0000154

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.2. Защитена зона „Езеро Шабла - Езерец”, код BG0000621

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно

море няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.3. Защитена зона „Комплекс Калиакра”, код BG0000573

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.4. Защитена зона „Аладжа банка”, код BG0001500

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.5. Защитена зона „Галата”, код BG0000103

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.6. Защитена зона „Камчия”, код BG0000116

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.7. Защитена зона „Плаж Шкорпиловци”, код BG0000100

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природно местообитание 1110, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до

границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.8. Защитена зона „Емона”, код BG0001501

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природно местообитание 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.9. Защитена зона „Емине - Иракли”, код BG0001004

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170,

и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.10. Защитена зона „Ахелой - Равда - Несебър”, код BG0000574

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с

бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.11. Защитена зона „Поморие”, код BG0000620

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно

море няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.12. Защитена зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природно местообитание 1110, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.13. Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природно местообитание 1110, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

В зоната липсват морски видове, предмет на опазване. **Отрицателно въздействие върху видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.14. Защитена зона „Отманли”, код BG0001502

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че

се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природно местообитание 1110, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.15. Защитена зона „Плаж Градина - Златна рибка”, код BG0000146

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно

море няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.А.16. Защитена зона „Ропотамо”, код BG0001001

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.A.17. Защитена зона „Странджа”, код BG0001007

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на природни местообитания

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху природни местообитания 1110 и 1170, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху природни местообитания, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Загуба на местообитания на видове

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху местообитания на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите на зоната. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху местообитанията на видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Възможна е повишена смъртност на двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие влошаването на качествата на местообитанията и усилване на естествената податливост на китоподобните към заболявания, предизвикващи смъртност. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **унищожаване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Обезпокояване на видове

Възможно е безпокойство за двата вида делфини, предмет на опазване в зоната, от дейностите по мерки № 8 и 20, вследствие на което те да напуснат съответния район и да мигрират към по-дълбоки води. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **обезпокояване на индивиди от видове, предмет на опазване в зоната, няма да има.**

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

При спазване на мярката, предписана в т. V.1., реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море **няма да окаже отрицателно въздействие върху природни местообитания или видове**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

Б) Защитени зони по Директивата за птиците

2.Б.1. Защитена зона „Дуранкулашко езеро”, код BG0002050

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Барьерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага барьерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.2. Защитена зона „Шабленски езерен комплекс”, код BG0000156

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.3. Защитена зона „Калиакра”, код BG0002051

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с

бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.4. Защитена зона „Белите скали”, код BG0002097

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.5. Защитена зона „Батова”, код BG0002082

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно**

въздействие върху видовете птици, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.6. Защитена зона „Галата”, код BG0002060

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.7. Защитена зона „Комплекс Камчия”, код BG0002045

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.8. Защитена зона „Камчийска планина”, код BG0002044

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.9. Защитена зона „Емине”, код BG0002043

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.10. Защитена зона „Поморийско езеро”, код BG0000152

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.11. Защитена зона „Мандра - Пода”, код BG0000271

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.12. Защитена зона „Залив Ченгене скеле”, код BG0000242

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.13. Защитена зона „Бакърлъка”, код BG0002077

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

2.Б.14. Защитена зона „Комплекс Ропотамо”, код BG0002041

Структура

От всички мерки, предвидени в Стратегията, единствено мерки № 8 и 20 е възможно да окажат някакво въздействие върху защитената зона, и то при условие, че се предложат нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с

бийм-тралове в или близо до границите ѝ. При спазване на мярката, предписана в т. V.1., **отрицателно въздействие върху зоната няма да има.**

Функции и природозащитни цели

Загуба на местообитания на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага загуба на местообитания на видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Бариерен ефект/Фрагментация

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага бариерен ефект или фрагментация.

Унищожаване на индивиди

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага унищожаване на индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Обезпокояване на видове

Характера на мерките, предложени в Стратегията, не предполага съществено безпокойство за индивиди от видове птици, вкл. такива, предмет на опазване в зоната.

Нарушаване на видовия състав

Няма да има нарушаване на видовия състав на зоната.

Кумулативен ефект.

На практика реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море, **няма да окажат отрицателно въздействие върху видовете птици**, предмет на опазване в зоната. Ето защо кумулативно въздействие не може да има.

VI. ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА СМЕКЧАВАЩИ МЕРКИ.

1. По отношение мерки 8 „Провеждане на дългосрочни наблюдения на въздействията в зоните, разрешени за тралиране с бийм трал. При необходимост, промяна на границите на тези зони и на изискванията за експлоатация.“ и 20 „Преразглеждане на зоните за драгиране и депониране на драгажни маси (изследване на пригодността на съществуващите места за депониране на драгажни маси и предложения за нови)”, с цел предотвратяване на несъобразено с предмета и целите на опазване на ЗЗ прилагане, да не се определят нови места за депониране на драгажни маси и райони за тралиране с бийм-тралове в границите или в близост до границите на ЗЗ. При определяне на новите места следва да се отчитат и сезонните посоки и скорости на основните течения в зоните на въздействие, чрез консултиране със специалисти по хидродинамика и измерване на водни течения в естествени условия, и да бъдат определени отстояния от ЗЗ, при които няма да възникнат отрицателни въздействия върху тях.

Фаза: Изпълнение.

Ефект: Елиминиране на възможността за отрицателни въздействия върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в ЗЗ.

2. По отношение мярка 19 „Развитие на нетрадиционни за България и/или иновативни биотехники за морското аквакултурно производство или за добив на стопански ценни видове”, мярката да се прилага в случаите на производство на морски аквакултури – за местни видове, естествено обитаващи Черно море; в случаите на добив на морски ресурси – за местни или вече интродуцирани и разпространени в Черно море видове.

Фаза: Изпълнение.

Ефект: Елиминиране на възможните отрицателни въздействия върху природни местообитания и видове, предмет на опазване в ЗЗ, от нахлуване и/или по-широко разпространение на инвазивни видове в нашите води.

VII. РАЗГЛЕЖДАНЕ НА АЛТЕРНАТИВНИ РЕШЕНИЯ И ОЦЕНКА НА ТЯХНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ ВЪРХУ ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ.

VII.1. Нулева алтернатива

Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море (Морската стратегия) на Република България се разработва в изпълнение на Чл. 1, ал. 3 на *Наредбата за опазване на околната среда в морските води (НООСМВ), приета с ПМС 273 от 23.11.2010 г.*, за:

1. Защита и съхраняване на морската околна среда, предотвратяване на нейното влошаване или, когато е практически възможно, възстановяване на морските екосистеми в територии, които са били неблагоприятно засегнати;

2. Предотвратяване и намаляване на въвеждането и освобождаването на вещества от антропогенен произход в околната среда с цел поетапно премахване на замърсяването и гарантиране липсата на съществено въздействие или опасност за човешкото здраве, биологичното разнообразие на морските екосистеми и законосъобразното използване на морето.

Предвид горното, липсата на този документ (нулева алтернатива) предполага неизпълнение на ангажиментите на страната ни по Чл. 1, т. 1 и 2 от РДМС 2008/56/ЕО, респективно забавяне на постигането или непостигане на добро състояние на морските води, вкл. в морската част на разглежданите защитени зони.

Предвид това, видно е, че прилагането на нулева алтернатива е неприемливо от гледна точка опазване на околната среда, вкл. в защитените зони от Натура 2000.

VII.2. Други алтернативни решения.

За изпълнение на поставените цели в Стратегията за опазване на околната среда в морските води се предвиждат серия от мерки, които биха могли да се разделят на две части:

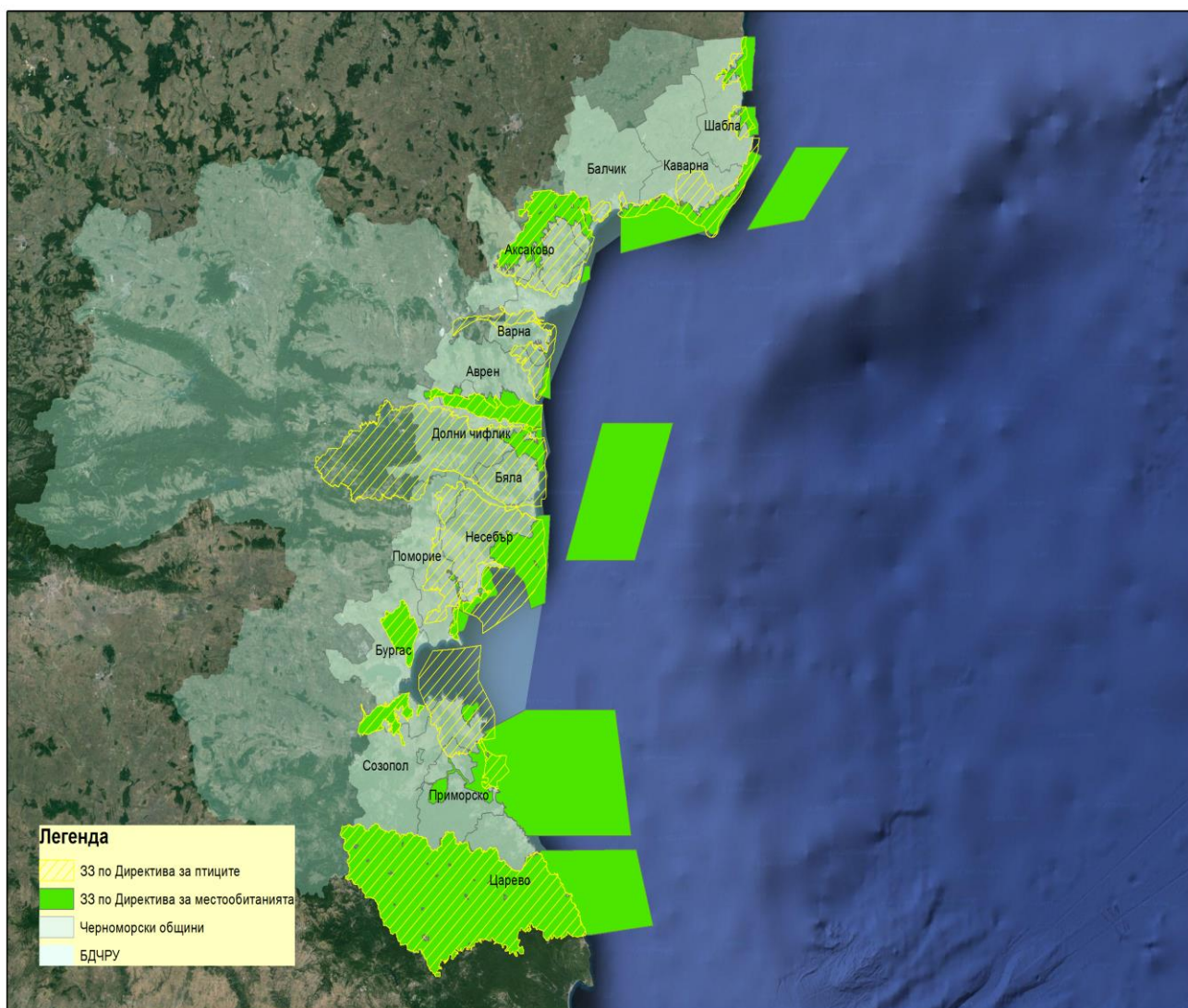
1) такива, които се прилагат, ще се приложат в бъдеще или са изпълнени, съгласно други стратегии, програми, планове, проекти и пр. (Приложение № 1);

2) нови мерки, които се предвиждат с настоящата стратегия (Приложение № 2).

Следователно алтернативи могат да се разглеждат само по отношение на новите мерки, тъй като т.н. “стари мерки” са предмет на други документи.

От своя страна, новите мерки, предвидени в Стратегията, имат за цел постигане на добро състояние на морските води и са насочени именно към изпълнение на тази цел. Единствено мерки № 8, 19 и 20, при невнимателно (неекологосъобразно) прилагане, има вероятност да окажат отрицателно въздействие върху защитените зони от Натура 2000. С прилагането на смекчаващите мерки, предвидени в настоящата оценка, такава вероятност няма. Ето защо прилагане на други алтернативни решения не само че не е необходимо, но и би попречило или забавило постигането на добро състояние на морските води, вкл. в морската част на разглежданите защитени зони.

VIII. КАРТЕН МАТЕРИАЛ.

Защитени зони по НАТУРА 2000, обхващащи морска акватория и/или крайбрежна територия в черноморските общини

IX. ЗАКЛЮЧЕНИЕ ЗА ВИДА И СТЕПЕНТА НА ОТРИЦАТЕЛНОТО ВЪЗДЕЙСТВИЕ.

Реализацията на мерките, предвидени в Стратегията за опазване на околната среда в морските води на Черно море на Република България, при спазване на предвидените смекчаващи мерки, не само няма да окаже негативно въздействие, но се очаква положително пряко и косвено такова, предвид целите на Морската стратегия – постигане и поддържане на добро състояние на морската околна среда по всички дескриптори, съответно постигането на по-комплексен и значим ефект върху състоянието на морските екосистеми, в т.ч. и в ЗЗ. Стратегията е съвместима с предмета и целите на опазване на защитените зони от мрежата Natura 2000.

X. НАЛИЧИЕ НА ОБСТОЯТЕЛСТВА ПО ЧЛ. 33 ОТ ЗБР.

Няма такива.

XI. ИНФОРМАЦИЯ ЗА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ НА ИЗСЛЕДВАНЕ, МЕТОДИ ЗА ПРОГНОЗА И ОЦЕНКА НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО.

Методология

Предвид характера на разглеждания стратегически документ и нивото на подробност, основния метод за прогноза и оценка на въздействието е анализ на съществуващата литература.

Използвана литература

- Беров, Д. 2013.** Структура на съобществата от кафяви водорасли от род *Cystoseira* и влиянието на антропогенни фактори върху тяхното разпространение. Макроводораслите като индикатор за екологичното състояние на крайбрежните морски екосистеми в Черно море. София: Академично издателство “Проф. Марин Дринов”.
- Вълканов, А., Маринов, Х., Данов, Х., Владев, П. 1978.** Черно море. Изд. „Георги Бакалов” - Варна, стр. 153-154.
- Големански, В. (гл. ред.). 2011.** Червена книга на България, Електронно издание. Т. II - Животни. Интернет адрес: <http://e-ecodb.bas.bg/rdb/bg/>.
- Димитрова-Конаклиева, С. 2000.** Флора на морските водорасли в България. София-Москва: Pensoft.
- Институт по океанология. 2012.** Първоначална оценка на състоянието, формулиране на критерии за добро състояние и екологични цели за морската околна среда на Р България. Институт по океанология, БАН.
- Кавръкова, В. и кол., ред. 2009.** Ръководство за определяне на местообитания от европейска значимост в България. Второ, преработено и допълнено издание. София, Световен фонд за дивата природа, Дунавско – Карпатска програма и Федерация „Зелени Балкани”.
- Калугина-Гутник, А. 1975.** Фитобентос Черного Моря. Киев: Наукова думка.
- МОСВ. 2013.** Обща информация и данни получени в резултат на проект: "Картиране и определяне на природозащитното състояние на природни местообитания и

видове - фаза I". Доклади, методики и схеми за мониторинг на целеви видове и природни местообитания от Натура 2000. Информационна система за защитени зони от екологична мрежа Натура 2000, МОСВ, 2013. Интернет адрес: <http://natura2000.moew.government.bg/Home/Documents>.

- Тодорова, В., Карамфилов, В., Бисерков, В., Панайотова, М., Иванова, П., Дончева, В., Беров, Д и колектив. 2012.** Отчет по проект "Разширяване на екологичната мрежа НАТУРА 2000 в българската черноморска акватория за преодоляване на средната недостатъчност по отношение на морските местообитания 1110 и 1170 и видовете 4125 *Alosa immaculata*, 1349 *Tursiops truncatus* и 1351 *Phocoena phocoena* и частично попълване на научни резерви за местообитание 1180 и вид 1349". Договор 7976/04.04.2011 м/у МОСВ и ИО-БАН. София. Фонд на ИО-БАН.
- Аксай Н., Oguz A., Karapire C. 2003.** Study of heavy metal pollution and speciation in Buyak Menderes and Gediz river sediments. *Water Res*, 37: 813-822.
- Birkun A., Jr. 2002a.** Disturbance to Cetaceans in the Black Sea. In: G. Notarbartolo di Sciara (Ed.), *Cetaceans of the Mediterranean and Black Seas: state of knowledge and conservation strategies. A report to the ACCOBAMS Secretariat*, Monaco, February 2002. Section 14.
- Birkun A., Jr. 2002b.** Natural mortality factors affecting cetaceans in the Black Sea. In: G. Notarbartolo di Sciara (Ed.), *Cetaceans of the Mediterranean and Black Seas: state of knowledge and conservation strategies. A report to the ACCOBAMS Secretariat*, Monaco, February 2002. Section 16.
- Birkun A., Jr. 2006.** Common bottlenose dolphin (*Tursiops truncatus ponticus*), Black Sea subspecies. Pp. 74-83 in: R. Reeves and G. Notarbartolo di Sciara (compilers and editors).
- Birkun A., Jr. 2012.** *Tursiops truncatus ssp. ponticus*. The IUCN Red List of Threatened Species 2012. Интернет адрес: <http://www.iucnredlist.org/details/full/133714/0>.
- Birkun A., Jr., Frantzis, A. 2008.** *Phocoena phocoena ssp. relicta*. The IUCN Red List of Threatened Species 2008. Интернет адрес: <http://www.iucnredlist.org/details/17030/0>.
- Essink, K. 1999.** Ecological effects of dumping of dredged sediments; options for management. *Journal of Coastal Conservation* 5, no. 1: 69-80.
- Gannier A., Petiau E. 2006.** Environmental Variables Affecting the Residence of Spinner Dolphins (*Stenella longirostris*) in a Bay of Tahiti (French Polynesia).
- Huang JianZhi, Ge XiaoPeng, Yang XiaoFang, Zheng Bei & Wang DongSheng. 2012.** Remobilization of heavy metals during the resuspension of Liangshui River sediments using an annular flume. *Environmental Chemistry*, Vol.57 No.27: 3567-3572.
- IUCN. 2012.** *Marine Mammals and Sea Turtles of the Mediterranean and Black Seas*. Gland, Switzerland and Malaga, Spain: IUCN. 32 pages.
- Kamaruzzan A., Jaaman S., Saleh. E. 2011.** Effect of water parameters on the behavior of Indo-Pasific humpback and Irrawaddy dolphins in Cowie Bay, Sabah, Malaysia. *BORNEO SCIENCE* 28: MARCH 2011.
- Karamfilov, V., T. Fileman, K. M. Evans, R. F. C. Mantoura. 1996.** Determination of dimethoate and fenitrothion in estuarine samples by solid-phase extraction and high-resolution gas-chromatography with NPD detection. *Anal. Chim. Acta.*, vol. 335: 51-61.
- Kleinenberg S. 1956.** *Mammals of the Black and Azov Seas: Research Experience for Biology and Hunting*. USSR Acad. Science Publ. House, Moscow, 288 p. (in Russian).

- Lammers M. 2004.** Occurrence and Behavior of Hawaiian Spinner Dolphins (*Stenella longirostris*) Along Oahu's Leeward and South Shores. *Aquatic Mammals* 2004, 30(2), 237-250, DOI 10.1578/AM.30.2.2004.237.
- Morgan, B., A. Rate, E. Burton. 2012.** Water chemistry and nutrient release during the resuspension of FeS-rich sediments in a eutrophic estuarine system. *Science of the Total Environment* 432: 47-56.
- Morin, J., J. Morse. 1999.** Ammonium release from resuspended sediments in the Laguna Madre estuary. *Marine Chemistry* 65, no. 1: 97-110.
- Southwell, M., R. Kieber, R. Mead, G. Avery, S. Skrabal. 2010.** Mead Effects of sunlight on the production of dissolved organic and inorganic nutrients from resuspended sediments. *Biogeochemistry* 98 (1): 115-126.
- Tomilin, A. 1957.** Mammals of the USSR and Adjacent Countries. *Vol. IV. Cetaceans.* USSR Academy of Science Publishing House, Moscow. (in Russian).

XII. ДОКУМЕНТИ ПО ЧЛ. 9, АЛ. 2 И 3 ОТ НАРЕДБА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА НА ПЛАНОВЕ, ПРОГРАМИ И ПРОЕКТИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ПРЕДЛОЖЕНИЯ С ПРЕДМЕТА И ЦЕЛИТЕ НА ОПАЗВАНЕ НА ЗАЩИТЕНИТЕ ЗОНИ

- Декларации на експертите, автори на оценката, по чл. 9, ал. 3 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Приложени № 4);

- Доказателства по чл. 9, ал. 2 за наличие на изискванията по чл. 9, ал. 1, от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми и проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони (Приложени № 4).

СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА:

- Приложение № 1 Мерки, които се прилагат, ще се приложат в бъдеще или са изпълнени, съгласно други стратегии, програми, планове, проекти и пр.
- Приложение № 2 Нови мерки, които се предвиждат с Морската стратегия.
- Приложение № 3 Подробни описания на новите мерки.
- Приложение № 4 Документи по чл. 9, ал. 1 от Наредбата за ОС на експертите, изготвили Доклада за ОСВ.
- Приложение № 5 Писмо изх. № ЕО-20/06.07.2016 г. на МОСВ.